

મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ પત્રિકા.

તંત્રી : જમનાદાસ અમરચંદ ગાંધી.

વર્ષ ૧ હું.
અંક ૧૯ મો.

સંવત ૧૯૮૬ ના વૈશાખ સુદી ૭.
તા ૦ ૫-૫-૩૦

કુટક નકલ :
૦૧૧ આનો.

સાગરાનંદજીનું પરાક્રમ.

જૈન કેમ હવે તો ચેતશે કે ?

શ્રી સુરત અને બીજા ફરકે રચેલાના જૈન બન્ધુઓને હું નીચે સહી કરનાર શા ધેલાભાઈ અમીચંદ વિનંતિ પૂર્વક અહીં કહે છું કે મારી યુવવધુ શ્રીમતીબાઈ મંગળાને મારી રાજી પુરીથી શ્રી ભાગવતી દીક્ષા વૈશાખ સુદ ૩ ને દીવસે અપાવવાનો હતો અને તે શુભ પ્રસંગને અનુસરીને શ્રી સુરત નાણુપટ તાલાવાળી પોળમાં શ્રી અજીતનાથજી ભગવાનના દેરાસરજીમાં અહાં મહોત્સવ કરી ક્યો હતો અને શ્રી ભાગવતી દીક્ષા મહોત્સવનો વરધોડો પણ સાચનની શોભા અર્થે કાઢવાનો હતો તે પ્રસંગમાં ભાગ લેવાને અમારી રાજી પુરીથી યોગ્ય બહેરાત કરીને તેમજ યુવક સંઘના પ્રમુખ સાહેબને આમંત્રણ પત્રિકા જે લખી હતી તે બાદ મંગળાની સંમતી લઈને મોકલવામાં આવી હતી અને આખા સુરત શહેરમાં ટેલ પડાવી શ્રી સફળ સંઘને આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું. તે દીક્ષા અને બીજાજા સાંપીજી શ્રી નવલશ્રીજી તથા સાંપીજી શ્રી ઉત્તમશ્રીજી મહારાજે શ્રી સાગરાનંદ સુરીજી તથા શ્રી રીધીવીજીવજી મહારાજના હસ્તે આપવાનું નહીં કહ્યું હતું છતાં છેક ઉલ્લી ધડીએ શ્રી સાગરાનંદસુરીજીએ અમારી સામે ઘણીજ અયોગ્ય અને અધર્મીત મુશીબતો ઉભી કરી અને કેટલીક તદ્દન અયોગ્ય કણુસાતો અમારી પાસે માંગવામાં આવી કે જે કણુસાતો કોઈ પણ સ્વમાન ધરાવનાર આવક કણુસ કરી શકે નહીં અને જે અને એમની કણુસાતો કણુસ કરીએ તોજ મહારાજ શ્રી પોતે દીક્ષા આપે, જો એ કણુસાતો હું કણુસ કરું તો શ્રી સંઘમાં મેં ડો વિશેષ કાચ અને કાચ સુવેદનો જંગ પણ કાચ એવું મને લાગવાથી મેં તે કણુસાતો કણુસ કરી નહીં અને આવા સંભોગમાં મને મુશી હજી મારા સગા સંબંધીઓ અને રેનેડીજનોમાં કલેશ અને કંકાસનું વાતાવરણ ઉભું કરી દીધું, તે ઉપરથી હું એવું ઉવટનું શુભ પરિણામ લાવવાને મારાથી બનતા પ્રયત્નો કરતો હતો તેટલામાં શ્રી સાગરાનંદસુરી તરફથી કેટલાક કહેવાતા સાચન-પ્રેમીઓની મદદથી દીક્ષા લેનાર બાઈને મોલાવી લેવામાં આવી અને પોતે જે ઉપાસકમાં બીરાજતા હતા ત્યાંજ દીક્ષા આપવાની શરૂઆત કરી દીધી અને એ બાબતની, સાંપીજી શ્રી નવલશ્રીજી તથા સાંપીજી શ્રી ઉત્તમશ્રીજી મહારાજ કે જેમની દીક્ષા લેનાર બાઈ ચેશી ચાની હતી તેમને ખબર પડતાં સાંપીજી શ્રી નવલશ્રીજી, મોપીપુરા નેમુઆઈ રોકની વાડીના ઉપાસકે જઈ શ્રી સાગરાનંદસુરીને વિનંતી કરીને કહ્યું કે સાહેબ, હાલમાં આ બાબતને માટે એમના સગા સંબંધીઓમાં અને રેનેડીજનોમાં કલેશ મોટો અધો ઉભો થયે છે માટે આપ શ્રીએ હાલ એ દીક્ષા આપવી બંધ રાખવી. પણ શ્રી સાગરાનંદજી કે જેનું નામ સારા હિન્દુસ્તાનમાં અપ્રકાશ્યથી પ્રસિદ્ધ છે, તે તે દીક્ષા આપવાનું કેમ બંધ રાખે ? ઉપરે શ્રી સાગરાનંદજી (અમારાય) પોતાના દુરાચલ સ્વભાવને વશ રહી બીજા સાંપીજીને મોલાવી આવા તોફાની વાતાવરણની વચ્ચે દીક્ષા આપી, એક સાંધે ન શોભે એવું પગલું ક્યું અને પોતાની

મગરૂબીમાં મહાલશો ના !

હો !

અય 'દિવાનુપ્રિયો' !

દે...વ...તા...ના વ...દલ...મેા !
જરા મદમસ્તીથી વિરામ લેશો ?
જરા અંતરના ઉંઠાણમાં ઉતરશો ?
પોતાનું ગૌરવ-તેજ બળવવાને બદલે
સુઝે મોંધે
પોતાની બ્રહ્મા કેમ ન ચલાવી લેવાય ?
એ મગરૂબીમાં માલ નથી હો !

* * *

પતનના ડંકા વાગે છે !

જરા કાન ઢાંને સાંભળો !.....
મહારૂ ગાંધે વચ્ચે ગાળે છે...નાથો છો,
પણ પવિત્રતા પર પૂજાઓ મૂકાય છે.
જરા આંખ બોલી લુગો !.....
હૃદય પર હાથ મૂકી બોલો !.....
અધોગમનના અખતરોએ કેટલાં ક્યાં છે ?
દ્રેષનાં દાવાનળમાં સતત સળગી રહ્યાં છે, ને
અવિવેકની આગમાં સમાજને હોમી રહ્યાં છે.
અરેરે !.....પ્રભુ.....
હૃદયોગની ખુમારીમાં માલ નથી હો !

* * *

શીખી શકાય તો શીખો !

નહિંતર થપક મારી જમાનો શીખવશે.
'સ્વાતંત્ર્ય'ના પવન સહસ્રકાર ચાલ્યો આવે છે.
કુરેરૂર...કૂ હવામાં ઉડાડી મૂકશે.
સમજો...જરા.....ભગવન !.....કે.....
મગરૂબીમાં માલ નથી હો ! —B.

આમલી કારકુદિમાં એકનો વધારો કર્યો છે, આ ઉપરથી સર્વે જૈન બાંધમાં સમજી શકશે કે સાગરાનંદજી મહારાજ હર હંમેશને માટે શાન્તિપ્રીય નથી. બાજુ રાજે બાઈ મંગળાએ સાગરાનંદ સુરીજીને જે અરજ કરી છે અને તે બદલાના જે હેન્ડબીલો દીક્ષા લેનાર બાઈ મંગળાની સહીથી બહાર પડ્યા છે તે માટે મારે સર્વેનું પ્લાન બેચલું પડે છે કે જે હેન્ડબીલના લખાણમાં હેન્ડર-સ. તથા યુવકસંઘ પર જે બાંધેલો કરવામાં આવ્યા છે તે તદ્દન ગેરબાજબી અને ખોટા છે, તેને માટે હું ધણેજ દીલગીર છું. ત્યાં સંઘના સેવક, સુરત નાણુપટ તાલાવાળી પોળ તા ૦ ૨-૫-૩૦.

શા. ધેલાભાઈ અમીચંદ.
દા. માણુકલાલ ધેલાભાઈ.

મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ પત્રિકા.

વક્ત્રપાત્રો ન મેં વીરે ન દ્રેષઃ કપિલાવિપુ ।

યુક્તિમદ્ વચનં વચ્ચ તસ્ય કાર્યઃ પરિગ્રહઃ ॥

શ્રીમદ્ હરિભદ્રસૂરિ.

હૃદયપલટો.

મદારમાં મંથીજીતું ધર્મગુહ ધીમેથી શરૂ થયા છતાં આજે પ્રખર જની રહ્યું છે. એમાં રહેલી વિશાળ ભાવનાએ સંખ્યાબંધ આત્માઓનાં હૃદય પલટાવી નાખ્યાં છે. એમની પ્રત્યેક ક્રિયામાં વિચાર-વાણી અને વર્તનની એકતા એ આવશ્યક વસ્તુ છે. ભાંગવળેલ કે આડંબરને અંશતઃ સ્થાન નથીજ. પ્રત્યેક લડવૈયાએ પ્રથમ આત્મશુદ્ધિની પ્રણાળ બટ્ટી-માંથી પસાર થઈ શુદ્ધપણે દહતાપૂર્વક ટકવાનું છે. સાચી દેશ સેવા એમાં સમાઈ ગય છે. આજે એ વાતનું દિગ્દર્શન કરાવતાં સંખ્યાબંધ ઉદાહરણો આપણી ચક્ષુ સામે જની રહેલા જોઈ રહ્યા છીએ અને દિવસે જતાં એ મણુના કપાં જઈ આવે છે એ કહેવું પણ મુશ્કેલ છે.

જૈન ધર્મી તરિકે આ પરિસ્થિતિ માપતા આપણને મુશ્કેલી ન નહીં જોઈએ છતાં અન્ય સમાજો કરતાં આપણેજ એમાં પાછળ છીએ એનું કારણ શું? સત્ય નજ ૨૨૬૫માં સમગ્રય તો હૃદય પલટા થતાં જરા પણ વિલંબ નજ લાગે જોઈએ. વળા આંતરિક હૃદય પલટા સિવાય આપણી સેવાની લુપ્ત અવસ્થા રૂઢ જેવીજ રહેવાની, એટલે આપણા પ્રત્યેક કાર્યની, આપણા દરેક વર્તનની ઝીણવટથી તપાસ લેતા રહી નજરે પડતી એકેએક ખુટિ સુધારવા કટિબદ્ધ થવું - ધરે.

આપણું માનસ જોતાં આપણામાં હજી કેટલી જાંધી મલિનતા ભરેલી છે તેના સાચો ખ્યાલ આવે છે. શાસન-પ્રેમીના દાવો કરનાર એક ભાઈ 'કડીયા' જાણમાં કેદી પડ્યા છે અને એ સાથે યુવક સંઘ સામે હુજા ઉઠાડવાની જાલજ્જતા જાળવી રહ્યા છે. ભારતવર્ષની મુક્તિ માટે પ્રવર્તી રહેલ વઘમાં ભોમ આપનાર સ્વફરજ અંદા કરવા સિવાય વધુ કંઈજ કરતો નથી. વળી જૈન સમાજ છાતી કઢાડી જોલી શકે તેના જોશો તો અપાયા પછી નથી, તો પછી મીં કડીયા ઉંઝુ ચણતર ચણવા કેમ મંડી પડ્યા હશે! સુરેતા સંમેલનોના દરવો જોતાંજ એક તટસ્થ જોનારની રહેજે ખાતરી થઈ શકે તેમ છે કે સાચા જૈનનો દાવો કરનાર અધર પોતાની અંતને ધર્મનું શુદ્ધ સ્વરૂપ માનનાર આ પ્રેમીવર્ગમાં ધર્મનું દેવું બહુ માન, શાસન માટે કેટલી દાઝ અને દેશ અર્થે કેટલી પ્રીતિ છે! શાણપણુ આજે એ વાતોને દાખી રાખવામાં છે. ધરના મતદારોને કારે કારે ચર્ચિત ચર્ચણ કરવાનો આ સમય નથી. દેશભરમાં જ્યારે આઝાદીના સુર પૂંકાઈ રહ્યા હોય ત્યારે માન્યતાઓની ચર્ચામાં કાળક્ષેપ કરવા પેસવું એ સમજુ-ઓતું કર્તવ્ય નથી. સ્વયંએ બહારી દાંકનારા અને જાણે ધર્મને ટકાવી રાખ્યો હોય તો 'અમેજીવ' એવો ધર્મકંઠ ધરનારા ભલે પોતાના ટોળાને ઉન્માદમાં આવી જઈ પડીજર

દર્પણતા જની એસે છતાં સાચા પરિક્ષક પાસે કે નિષ્પક્ષ દશા સમક્ષ તેમની રીકમત કોટીની પછી નથી. અહિંસક સમરાંગણ અંતારે એટલી પ્રખરતાયે પહોંચ્યો છે કે જે વેળા સાચા મતદારે માટે વિવેચન કરવું પણ પરવડે તેમ નથી તો પછી 'હું-આવા ને મંજીવણ' જેવાના બકવાદોમાં મત પરોવવાનું તો પાલવેજ શી રીતે? સમય આવે એની ચોખવટ કરવાની છે એટલે દાલના તપકડે એમાં માયુ ન મારતા પ્રત્યેક બંધિત, નેત્ર સામે ઉપસ્થિત પ્રત્યેક નિર્મોહમાં લનલીન જની નય, હૃદયપલટો કરે અને તે પછી ધરમૂળથીજ આજે કામેનો તેટો નથી-સાચા સૈનિકાની માજણી થઈ રહે છે. સભારથાનોમાં શાંતિ ને વ્યવસ્થા જાળવનારાની પણ જરૂર છે. કાંતણુ-પીંજણુ પણ ફેટલાયે દાઢો મળે છે. ખાદી ધારણ કરવામાં ને એનો પ્રચાર કરવામાં જેટલા વધુ જોડાપ એટલું વધુ કાર્ય થાય. પરદેશી કાપડ બાંધકાર અને મદપાન નિષેધ આદિ કાર્યોમાં પણ ઉમંગી કામ કરનારાઓ તો જોઈએજ છે. સ્વચ્છતાનો તાજ કઢાડી, કામ કરતા મંડી જવું એજ યુવકનો ધર્મ.

શ્રી મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ.

સામાન્ય સભામાં થયેલા ઠરાવો.

શ્રી મુંબઈ જૈન યુવક સંઘની સામાન્ય સભા તા. ૩૦-૪-૩૦ શુક્રવાર, રાત્રિના આઠ વાગે (૨૮૫. ટા.) શ્રી મંગેરોળ જૈન સભાના હોલમાં મળી હતી, જે વખતે નીચેના ઠરાવો પાસ કરવામાં આવ્યા હતા.

(૧) આત્મારની રાજકીય લડતમાં બાપ લેવા માટે સરકારી શિક્ષણ પામવા બદલ શ્રી. મલ્લિકાલ કોહારી, શ્રી. અમૃતલાલ દલપતભાઈ શેઠ, શ્રી. રમણીકલાલ મગનભાઈ મોદી, શ્રી. જયેશ્વર મેઘાણી, શ્રી. કાન્તીલાલ કેશવલાલ કડીયા, શ્રી. ટુલસીદાસ રસુરમદા શાહ તથા શ્રી. ચ પકલાલ નાથાલાલ વગેરેનું આ સભા અંતરંગરૂપક અભિનંદન કરે છે અને તેમના ધમલે ચાલી આ લડતમાં અને તેટલું બળિદાન આપવા જૈન જંધુઓને આગ્રહ કરે છે.

(૨) આત્મારની રાજકીય કીલચાલને દખાવી દેવા માટે સરકાર દેશનેતાઓ તથા સ્વયંસેવકો ઉપર જે અપાયારો કરી રહી છે તે સામે આ સભા પોતાનો સખ્ત વિરોધ જાહેર કરે છે.

(૩) આ જૈન યુવક સંઘની સામાન્ય સભા રાષ્ટ્રીય મહાસભાના રાજકીય ધ્યેયને સ્વીકારે છે અને સંધના દરેક સભ્યને શુધ્ધ ખાદી પહેરવાનો આગ્રહ કરે છે.

(૪) આ સભા જુનનેર કોન્ફરન્સના સુગત લાંડાર ફંડનો ઠરાવ સ્વીકારે છે અને દરેક સભ્યને સુગત ભંડાર ફંડનું લવાજમ જૈન કોન્ફરન્સમાં કરવા ખાસ સુચના કરે છે.

(૫) શ્રી પાટણ જૈન સંઘની ઇરાદાપૂર્વક અવજ્ઞા કરી, અને ત્યાંના સ્થાનિક સંઘના શિક્ષના સંજ્ઞના નિયમનું અણીધુરિને ઉલ્લંઘન કરવા માટે શ્રી લખિયસુરિની ત્રિશ્ક પાટણ જૈન સંઘે જે ઠરાવ કર્યો છે તેને આ સંઘની આજે મળેલી સામાન્ય સભા અનુમોદન આપે છે.

લીં.

મોહનજી લનજી શાહ,

જમનાદાસ અમરજીવે મંધી,

સ્તીલાલ ચીમનલાલ કોહારી,

મંત્રીઓ: શ્રી મું. જૈન યુવક સંઘ.

પહેલા સંઘાડાબહાર ને હવે સંઘબહાર. પાટણમાં ભાગવતી જૈન દીક્ષા.

આચાર્ય વિભાદાનસૂરિ અને વિજયલલિતસૂરિ પોતપોતાના પરિવાર સહિત સ્વર્ગવાસી જૈનાચાર્ય ન્યાયાભિ- નિધિ ૧૦૦૮ શ્રીમદ્દિગ્ધાનંદસૂરિ (શ્રી આત્મારામજી મહા- સેજ) ના સંઘાડાના વધેાત્ક તેમજ ધણા વર્ષના દીક્ષિત સુપ્રતિષ્ઠિત સુનિ મહારાજ પ્રવર્તકજી, શ્રી ક્રાંતિવિજયપદ્મ તથા સાંતવર્તી, શ્રી હંસવિજયપદ્મ મહારાજ અને શ્રી આત્મા- રામજી મહારાજજીના પટધર શ્રી વિજયવલ્લભસૂરિજી આદિની સાથે વૈમનસ્ય કરી શ્રી આત્મારામજી મહારાજજીના સંઘાડા બહાર તો પ્રથમથીજ ધર્મ ચૂક્યા છે. હવે દાહમાં પાટણના શ્રી સંઘના કાપદાતું અપમાન કરવાથી વિજયલલિતસૂરિને પાટણના શ્રીસંઘ સંઘ બહારની ઉદ્ધેષણા કરી દીધી છે. આપણુ એક સમયની અને ક્રાંતિની બલીહારીજ કહેવાય. એક સમય એવો હતો કે જાણવારે ને જાણવારે સાધુઓ પોતાની સનાના શીમગ્રામોથી અંધળા બની કોઈ પ્રકારની આડી અરણી મસલત ચલાવી, પોતાના માનેલા અને લકીરના ફીર જેવા અંધભક્તોને ઉસ્કેરી આવડોને ઝડ સંઘ બહારનો લુલ્લમી કાળો કાપડો ડોળી બેસાડતા હતા. અમારે એજ સંઘ બહાર ડોકનારા દાહિક સાધુઓનેજ શ્રી સંઘ બહાર થવાનો સમય આવી લાગ્યો છે અર્થાત્ પાટણના શ્રીસંઘ આચાર્ય લલિતસૂરિ (?) ને, તેમના પરિવારને અને નૂતન દીક્ષિતોને સંઘ બહાર ડોકી દીધા છે, તેવીજ રીતે નવમનગરના શ્રી સંઘે સાગરસેનાને સંઘ બહાર કરી છે. સંઘ બહાર કરેલા સાધુઓને આહાર-પાણી, વસ્તિ, પ્રમુખ આપતું એ કાચ વિરૂદ્ધ હોવાથી કોઈએ આહાર-પાણી-વસ્તિ આદિ આપવા નહીં અને સંઘ બહાર થયેલા દાહિક વેપધારી સાધુઓથી ચેતીને ચાલવું. પાટણના શ્રી સંઘે કરેલો હંચ આ નીચે આપ્યો છે : વેપધારી, ભાગ્ય, વિશ્વશ્રુત સાધુઓથી ચેતીને ચાલવું તો આપણે દુનિયામાં જીવતા કહેવડાવાનો ઘવો કરી શકીશું. અન્યથા યાદ રાખવું કે જેવા દાહ નાલાયક વેપધારી સાધુઓના ઘણ રજા છે તેવાજ તેનાથી પણ અધિકતર દાહ વેપધારીની પાછળ ગમન કરનારા અંધ- ભક્તોના સમજવા, જે તમારે સમાજની ક્રાંતિમાં સક્રિય ભાગ લેવો હોય તો આવા સંઘ બહાર થયેલા જદમાસોથી હવે ચેતો, ચેતો ફરીને જાર દહને કહું છું કે ચેતો અને ધર્મ ધારણ કરો.

સાધુએ પોતાના સ્વાર્થની ખાતર ધર્મને અમાડી કરી ધર્મના નામે તમેને ભોળવશે, ધર્મના નામે તમેને ઉસ્કેરશે અને ધર્મના નામે તમેને ભાગવશે પરંતુ એ તમારે હવે તમારા ધર્મની ગમેલી જાહેજાણી પાછી મેળવવી હોય તો તમે હવે ભોળવાના નહીં, ઉસ્કેરાતા નહીં, ભાગતા નહીં, પરંતુ મજબૂત રહી પ્રેવળ વેપધારી સાધુઓનો, સાધુવાનો કાલ કરનારા સાધુકાઓનો શીમ બલીબહાર કરો અને પાટણના શ્રી સંઘની માફક, તથા નવમનગરના શ્રી સંઘની માફક તમે પણ મજબૂત રહી કામ કરતા શીખો એમાંજ તમારા વિજય છે, તમારા ધર્મને વિજય છે અને તમારા. સામ્ય ત્યાગી સાધુઓનો-ધર્મચુર- યોનો વિજય છે. બોલો એકવાર જોરથી 'ક્રાંતિદેવીની જય હો' સામ્ય ધર્મની જય હો. બલિચારી સહિ વિરૂદ્ધ કાંઈ કરનાર વેપધારી કહેવાતાં ધર્મચુર (?)ઓને બહિષ્કાર કરવા જેઓ અસાક્ષિતાવા હોય તેઓએ રક્ષિતોને ઇતિહાસ વાંચવો.

ક્રાંતિપ્રિય.

આચાર્યશ્રી વિજયલલિતસૂરિને ખુલ્લો પત્ર.

પાટણના શ્રી સંઘના ફરજની વિરૂદ્ધ જઈને આપે 'ચોક્ક' કે અપાઉં-પાટણમાં બે લાઇએને દીક્ષા આપી પાટણના શ્રી સંઘનું ધરદાપૂર્વક અપમાન કરું છે. આ રીતે પન્નીસમા તિથી'કર એવા શ્રી સંઘનું અપમાન કરીને આપે ભવ'કર અને અલ્પમ્ય જુ-હો કર્યો છે. જે દીક્ષાજ આપવી હતી તો પાટણના જેવો ફરજ જે ડેકાણે હતી ધસવતો ન હોય તેવા મામમાં જઈને દીક્ષા આપવી હતી, અથવા તો પાટણમાં દીક્ષા આપવાને માટે પાટણના શ્રી સંઘની રજા માગવી હતી. જે કોઈ પણ ભતના વાંધા વગરની યોગ્ય દીક્ષા હોત તો તેઓ જરૂર રજા આપત. બાકી અમે કહીએ તે કાચોકત અને અમારા કહેવાથી ઉલટું કહે તે ઉત્સુકપ્રશ્નજી, અમારી દાખાં દા બંધો તે સંઘ અને બીજાઓ તે દાહકાનો માથો, સાત આઠ માથેની સોસા- વડી તે એલ ઇ'ડીઆ જૈન યંગમેન્સ સોસાયટી (ઓચ વર્ડ) જૈન યંગમેન્સ સોસાયટી કહે તો પણ કોણ રોકે છે? એવા એવા દંભ, જુઠાણાં અને હુ'પક ભલે રામસ્થાવરને શોભે, આપને તે ન શોભે. આપના ધણા ખરા વિચારોની વિરૂદ્ધ હોવા છતાં આપના મુ'જબબત ચાતુર્માસ દરમ્યાન લગભગ સોજ આપમાનમાં દાહરી આપીને સેવક આપના ચરણોમાં શીર ઝકાવતો હતો તેનું કારણ એ નહેતું કે રામસાગરના વિચારોને આપ મળતા છે એ વાતથી હું અજાણ્ય હતો, પરંતુ સમજતો હતો કે તેઓના વિચારોને મળતા હોવા છતાં તેઓની માફક આપ સમાજમાં કલેશ, કંકાસ, અપમાન, કુસંપ કરાવનાર કે ભાગલા પડાવનાર નહોતા. તે કામ તો ફક્ત બે મહાત્માઓનું જ હતું. આજે આપે તે મહાત્માઓનાં તોફાન અને ધીંગાણામાં ભાગ પડાવ્યો છે, એ ખાતર ભલે તેઓ ખુશી થતા હોય પણ સેવક તો નારાજ થયો છે. પાટણમાં બિરાજતા પ્રવર્તકજી મહારાજ તેમજ પન્નાસજી, ધર્મવિજય- જીએ પણ ઉક્ત દીક્ષામાં ભાગ નથી લીધો એ જગબહેર છે. શું તેઓ દીક્ષાના બિરોધી છે, અધર્મી છે કે નારિતક છે? હું માનું છું કે ઉપરોક્ત પ્રશ્નનો આપનો જવાબ નકારમાંજ આવશે એટલુંજ નહિ પણ આપ કણુજ, કરૌરી કે રામસાગરના કરતાં તેઓ સંપૂર્ણ ચરિત્રપાન, ધર્મપ્રેમી, બીલકુલ બીન- ખટપટી સુસાધુઓ છે. ફર માત્ર એટલોજ કે આપથી સંઘને ડોકરે મારો છે, જ્યારે તેઓ સાહેબો શ્રી સંઘને નમન કરે છે.

શ્રી સંઘને ડોકરે મારીને અપાતી દીક્ષા યોગ્ય હોય તો પણ અયોગ્ય ગણાય. આવી અયોગ્ય દીક્ષાનો પાટણના શ્રી સંઘે મહિષકાર કરેલો હોવાથી આપને જહારમામથી રામભક્તોને ભોલાવવા પડ્યા અને આપને જહારમામથી જોડતા માલુસો મળી રજા. મોટાં મોટાં મથાળાઓ સાથેના ફોલ્લો બરીને અતિશયોક્તીવાળા રીપોર્ટ પેપરોમાં છપાવી શકાયા. આ રીતે ફોલ્લો દેખાવો કરી શકાયા, છતાં પન્નીસમા તિથી'કર એવા શ્રીસંઘનું અપમાન કરવાના ભવ'કર પાપમાંથી આપ જટકી શક્યા નથી એ વાત ચોક્કસ છે. જહારમામથી સમજી અને ડાહ્યા માલુસો આપ્યા હોત તો પાટણના શ્રી સંઘની રજા લેવાની તમને આગદપૂર્વક વિનંતી કરત, પરંતુ જે

આવ્યા હતા તે માત્ર ચાલસ બને. હું સાતરેની લીધે બને પોતાના પક્ષને મજબુત દેખાડવાના કારણેજ આવેલા. એ આવનારોએને કેટલોક ભાગ તો રામસાગરનાં તોફાને પહેલાં પોતાનાં ગામમાં અપાતી દીક્ષામાં ભાગ લેતો હતો કે કેમ એ સંકારપદ છે, છતાં હું તો તેવા માણસોને પણ નિર્દોષ માનું છું, કારણ તેવા ભોળા અને અજ્ઞાન માણસો કેાકે ખટપટીઓના હાથમાં રમતા રમકડાઓ હોય છે, તેથી ધર્મના એકા નીચે તેઓ ભિતારા આડા રસ્તે ફેરવાય છે. આવા માણસો ખરેખર દવાને પાત્ર છે. હું તો ચોક્કસ માનું છું કે ધર્મને અને દીક્ષાને આ રિશતીમાં લાવનાર એ કેાકે પણ પક્ષ હોય તો તે ધડમ્ ધડમ્ કરી ધર્મની ગેરસેવા કરનાર કહેવાતો શાસનપ્રેમી પક્ષ છે. પરમાત્મા તેઓને સદૃશ્ય જણે !

મહાસુખ હરજોવાન હોશી.

વદવાણુનું કહેવાતું આમંત્રણ.

વદવાણુ શહેર જૈનસેવાસમાજ લખી બજારે છે કે :—

સુરતની સમાજને વદવાણુ તરફથી મળેલું કહેવાતું આમંત્રણ એકંદરે વ્યક્તિ તરફથી આનંદી રીતે અપાયેલ છે. વદવાણુ શહેરને અપાયેલ આમંત્રણ સાથે કાંઈ પણ સંબંધ નથી.

વડોદરા જૈન યુવક સંઘના દરાવો.

(૧) હિન્દની રાષ્ટ્રીય મદાસલાએ સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતાના કરેલા નિયુક્તિ સફળતા માટે મહાત્મા ગાંધીજીએ આદરેલા સલામદમાં વીરતાપૂર્વક લાગ લગને તેમજ મોઢાના અન્યગી કાયદાને લંઘ કરીને જે જે દેશભક્તોએ દેશની સ્વતંત્રતા માટે પોતાને ભોગ આપી અદ્વિસક હોવા છતાં શરકારી દમનનીતિના ભોગે જેલ નિવાસ કરી રહ્યા છે, તેમની પ્રશંસાનીય દેશભક્તિ માટે શ્રી જૈન યુવક સંઘ તેમને અંતઃકરણ પૂર્વક અભિનંદન આપે છે.

(૨) પુના સંઘમાં શાન્તિ હેલાવવા માટે વિજયવલ્લભ સૂરીજીને ધનવાદ સમર્પીતો દરાવ પસાર કર્યો હતો.

(૩) શ્રીમદ્ વિજયવલ્લભસૂરીજીએ પાટણના શ્રીસંઘના દરાવો વિરૂદ્ધ પાટણમાં દીક્ષા આપી કબેજ ઉભો કર્યો છે તેને શ્રી જૈન યુવક સંઘ સખ્ત રીતે તિરકારી કાઢે છે.

પાટણના યાત્રીકોને સમ્બંધ.

૨૨મીએ શ્રી ધીમચંદ નાચરણસના રમરણુએ તેમની વિધવા સ્ત્રી મણીબાઈએ, શહેર પાટણમાં અષ્ટાદશ પાસે મોઢા ખર્ચે 'જૈન સ્વેતાંબર ધર્મશાળા' ધારીકોને ઉતરવા માટે જનાવરાવી છે તો દરેક જૈન ભાઈ તેનાં લાભ લેશે.

દેશની આઝાદીના ધર્મયુદ્ધમાં સત્યાગ્રહી જૈન વીરો.

જૈન સત્યાગ્રહીઓના વધુ નામો.

શ્રી. માણેકલાલ યુનીલાલ પટેલ	૪૧	જેલમાં
„ શાન્તીલાલ નાથલાલ	૪૨	
„ અનુભાઈ અમૃતલાલ	૪૩	
„ કકલભાઈ ગોકળભાઈ	૪૪	
„ કૃતેશંદ ભાવચંદ ગાંધી	૪૫	
„ એમ. બી. ગુજર	૪૬	
„ કે. જી. શાહ	૪૭	
„ અમૃતલાલ જોશીલાલ શાહ	૪૮	
„ મીમનલાલ છોકર એડવોકેટ	૪૯	
„ કાનજી કરમશી મારતર	૫૦	જેલમાં.
„ રતનશી પાસવીર	૫૧	
„ ચીકમદાસ કાલીદાસ	૫૨	
„ અમરચંદ યુનીલાલ	૫૩	
„ મણીલાલ મનસુખલાલ	૫૪	
„ ચંદુલાલ લાલચંદ	૫૫	
„ કરતુરચંદ હીરાચંદ	૫૬	
„ રાવચંદ હીરાચંદ	૫૭	
„ મીમનલાલ દલસુખભાઈ	૫૮	
„ રતીલાલ કુંવરજી ડોકટર	૫૯	
„ અમૃતલાલ ચતુરભાઈ	૬૦	
„ કાન્તીલાલ વાઠીલાલ	૬૧	
„ કાન્તીલાલ અમૃતલાલ	૬૨	

શ્રી. સારાભાઈ નચીનદાસ	૬૩
„ મણીલાલ સામજી	૬૪
„ લીલાચંદ મનનલાલ	૬૫
„ દરીલાલ લક્ષ્મીચંદ મોઢી	૬૬
„ માણેકલાલ મનનલાલ મહેતા	૬૭
„ ઇન્દુલાલ કાલીદાસ જવેરી	૬૮
„ ચંદુલાલ મુલચંદ જવેરી	૬૯
„ દલપતભાઈ લક્ષ્મીચંદ કોઠારી	૭૦
„ રમણીકલાલ શાન્તીલાલ	૭૧
„ પ્રાણલાલ વનેચંદ પરમાર	૭૨
„ વીમનલાલ પ્રેમચંદ	૭૩
„ વાઠીલાલ શીવલાલ	૭૪
„ ધનાલાલ આસાભાઈ જવેરી	૭૫
„ વાલચંદ એ.વી.દજી દેસાઈ	૭૬
„ રતીલાલ માણેકલાલ તેલી	૭૭
„ બી. એન. મણીશેરી	૭૮
„ બીમજીભાઈ (મુલીલ)	૭૯
„ જવેરચંદ મેધાણી	૮૦
„ વિનયચંદ મુલચંદ વેરાલી	૮૧
„ પોપટલાલ રામચંદ શાહ	૮૨
„ રમણલાલ જોઠાલાલ	૮૩
„ દલસુખલાલ અમલાલાલ	૮૪
„ સોમચંદ કરતુરચંદ	૮૫

[વધુ નામો આવતા અંકમાં.]

:: લવાજમ ::

વાર્ષિક (૨. બ સાથે) રૂ. ૨-૦-૦
સંઘના (સ્થાનિક) જાકેટ માટે રૂ. ૧-૦-૦

જે જૈન ભાઈઓ સલામદના ધર્મયુદ્ધમાં લાગલ થયા હોય તેઓએ તેમના મુખ્યરક નામો અમને મોકલી આપવા મહેરજાની કરવી.

આ પત્રિકા અંજાલાલ આર. પટેલે "સ્વદેશ" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, શાખા બીલીમ, મસ્જીદ નંદર રોડ, માંડવી, મુખ્ય નાં ૩ મધે જાપી, અને જમનાદાસ અમરચંદ ગાંધીએ મનહર બિલ્ડીંગ, પ્રીન્સ સ્ટ્રીટ, મુખ્ય નાં ૨ મધેથી પ્રસિદ્ધ કરી છે.

મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ પત્રિકા.

તંત્રી : જમનાદાસ અમરચંદ ગાંધી.

વર્ષ ૧ હુ.
અંક ૨૦ મો.

સંવત ૧૯૮૬ ના વૈશાખ સુદી ૧૫.
તા ૦ ૧૨-૫-૩૦

છુટક નકલ :
૦૧ આનો.

ગાંધીજીની ગીરફતારી સામે જૈનોનો સખ્ત વિરોધ.

તા. ૧૧-૫-૩૦ ના રોજ રાત્રીના આઠ વાગે મહાધીર જૈન વિદ્યાલયના હોલમાં મુંબઈના સમસ્ત જૈનોની બહેર સભા મળી હતી. હોલ યોજાર કરાઈ ગયો હતો. સ્ત્રીઓ પણ સારી સંખ્યામાં હાજર હતી, તેમજ ત્રણે શ્રીરક્ષાના આગેવાનો હાજર હતા, મુંબઈ પ્રાંતિક કેમિસ કમીટીના ઉપ-પ્રમુખ ડૉ. મોકરી વીજેરે દેશનેતાઓ હાજર હતા. (શ્રે.) શેઠ છોટાલાલ પ્રેમજીની દરખાસ્તથી અને (ફિગ.) શેઠ તારાચંદ નવલચંદના રેકાર્ડી માંડવી છળલા મહાસભા સમિતિના પ્રમુખ તથા શ્રી રચાનકવાસી જૈન આગેવાન શેઠ વેલજી લખમશી નંધુને પ્રમુખસ્થાન આપવામાં આવ્યું હતું. પ્રમુખ મહાસભે આ લઘતની પરિધીતિનો સમ્મેલન ખાલ સાદી ભાષામાં આપ્યો હતો. લઘતને પરીણામે જે નિર્ણયતા જનસમુદાયમાં આવી છે તેને માટે માટુંચામાં બનેલો પોલીસનો ક્રિસો જજીવ્યો હતો. ક્રિસાને લીધે માટુંચાના સવળા વાળ્યોએ કાઠવણ સરકારી નોકર સાથે વહેવાર રાખવો નહિ, તેવો ફાયર કર્યો હતો. વેપારી એસોસિએશને મહાત્મા ગાંધીજીની ગીરફતારી સંબંધમાં સરકારને શો જવાબ વાળવો તેનો વિચાર કરી રહી છે. ૩૭ જુદા જુદા મંડળના પ્રતિનિધીઓએ આજે કેટલાક ફાયરો તે જાળતમાં કર્યા છે, વધારે પ્રયાસો ચલુ છે. ત્યાર બાદ ભાઈ પરમાજીદે નિયેનો ફાયર પસાર કરવા માટે વાંચી સંજાળાઓ હતો.

ફાયર.

અહિંસા ધર્મના પરમ ઉદારક સન્ત શિશુમણિ મહાત્મા ગાંધીજીને ૧૮૨૭ ના કાળજીના કાવલા નીચે કેદ કરીને અલ્હાબે તેમજે પ્રવતવેલ મહાત્મ અહિંસાત્મક ધર્મ-યુધ્ધને અંગેજ સરકારે હિંસાના જોખમમાં ઉતાર્યું છે, તે સામે મુંબઈમાં વસતા સમસ્ત જૈનોની આ સભા પોતાનો સખ્ત વિરોધ રજુ કરે છે.

દેશ સ્વાતંત્ર્યની પ્રાપ્તિ અર્થે જે કાર્યક્રમ મહાત્મા ગાંધીજીએ દેશ સમક્ષ રજુ કર્યો છે તેને આ સભા માન્ય રાખે છે અને દેશની રાજકીય મુકિત સિવાય કાર્મિક અને સામાજિક ઉદારની આશા નકામી છે, એમ સમજીને તથા અલ્હાબેની લઘતનો આપો કાર્યક્રમ અહિંસા અને સ્વય ઉપર રચાયેલો છે એ ધ્યાનમાં લઈને આ સભા જૈન સમાજને આ લઘતમાં પોતાથી બની શકે તેટલો ફાળો આપવા ખાસ આમંત્ર કરે છે.

આ પ્રસંગે જે જે જૈન જંધુઓ આ લઘતમાં લઘતી કેદની શિક્ષા પામ્યા છે, તેમનું આ સભા અંતઃકરણપૂર્વક અભિનંદન કરે છે.

ફાયરના સમયેનામાં બોલતા ભાઈ પરમાજીદે જૈનોની આ લઘતમાં વિશિષ્ટ ફરજ છે તેનું સુચન કરી જજીવ્યું કે, સ્વય અને અહિંસા આ લઘતનું ધુળ છે. સંસામદનો અર્થ સ્વય પક્ષની સાથે સહકાર અને અસત્ પક્ષનો ભાગ, તેમાં ભાગ લેવો તે ફરક ધર્મિનું કર્તવ્ય છે આ લઘતમાં ધર્મની પ્રગતિની ખાતર સાધુઓ પણ કાર્ય ભાગ લઈ શકે છે.

ભારતના અહિંસા લીલાવતી મુનરશી:-આ લઘતમાં જૈનો પણ સર્વ કરી છુટવા તૈયાર છે. આ વખતે જૈનોની માન્યતાને કે અધ્યાને વાંધો આવે તેમ નથી. વરતુપાળ, તેજપાળ પુરા જૈનો હતા છતાં દુરમન સાથે શસ્ત્રોનું ધુધ પછ કરતા. અંગેજને રાજ્ય કરે છે તે હિન્દુસ્તાનના બહાર ખાતર, જે આપણે એક પણ પેસો વિલાવત ન જાય તો તે લોકો મુવાબ પડ્યા છે.

ડૉ. મોકરી:-દરે સરકારને આપણે હાથ જોડીને કહેવાની જરૂર નથી. કેમકે આપણે જઈને આપણા હાથે જોલના બારણા ખોલીને મહાત્મા ગાંધીજીને બહાર લાવવાના છે, તે સ્થિતિ કાન્સેસના પ્રેમજીએ આદરવાથી સ્થ સંકરો. ગાંધીજીને પકડવાથી કીલચાલ બંધ થશે એમ સરકારે માન્યું હશે પણ જ્યાં સુધી ૩૦ કરોડમાંથી નાતું બાળક રહેશે ત્યાં સુધી આ લઘત ચાલુ રહેશે. આ લઘત છળવાથી આખા જનતનું લાજુ થશે, કારણ કે અહિંસાથી મેળવેલ છત બીજી પ્રાળને માર્ગચલુ કરવા લાયક બની રહેશે.

પંડીત સુખલાલજી:-ચાલુ લઘતમાં જૈનો ન જોડાય તો તેમનું સ્થાન દેશમાં રહેશે નહિ. લઘતમાં પહેલાં સાધુ પછી જૈનોનું સ્થાન છે સાધુએ બે સમાજના મુકેટ શીરોમણી મનાવું હોય તો પહેલી તકે તેમજે આ પ્રશ્નમાં જોડવું જોઈએ. સાધુઓને તકલી કાંતતા છકાવની વીસધના થતી નથી. હવે ધર્મના નામે આજસુપણુ ટાળી દેવાની જરૂર છે, અહિંસાનો તમામ સરવાલો ગાંધીજીએ પોતાના છળતમાં ઉતારેલ છે. સાધુઓએ પ્રતિસંજ્ઞે નથી કર્યો, ભોમ અને ભવ સાથે જૈન ધર્મને કશો સંબંધ નથી, પણ ભાગ અને નિર્ણયતામાં જૈન ધર્મ છે. દેશસેવા માટે નૈવેદ્ય તરીકે જૈનો સુતર કાંતીને આપે.

પંડીત જજીલાલજીના પ્રવચન બાદ-પંડીત આજુદજી બોલ્યા કે સને ૧૯૨૨ માં મહાત્માજીને છોડાવવામાં ફાળો આપણો નહોતો એ જાળતમાં સરમાવું જોઈએ માટે આ વખતે જૈનોએ આ લઘતમાં પુરતો ફાળો આપવો જોઈએ.

આપણા સુવેદના અમલદારો ક્યાં છે, હું પુછું છું કે જે તેમે સાચાજ સુવેદના અમલદાર હો તે સ્વયસેવકો વીજેરે ઉપર જે અનાચાર ચાલુ છે તે માટે કેમ બેલતા નથી. હવે જે તેઓ પોતાના ખેતામાં ન છેડે તો સમાજે તેનો બહિષ્કાર કરવો જોઈએ ભાર બાદ મોતીચંદ ભાઈએ વેપારી તરીકે જૈનોએ આ લઘતમાં શું કરવું જોઈએ તે ઉપર ખાસ ભાર મુકી પ્રવચન કરું હતું.

બાદ કમળા બહેને જૈનઓને પીકેટરો તરીકે બહાર પડવા માટે અરજ સુભરી હતી. પંડીત લાલને જજીવ્યું કે બીજા દેશો લઘ ધર્મમાં પોતાના જનોનો ભોમ આપે છે ત્યારે તમે કપડાને મોઢ પણ છોડી દેડતા નથી. માટે આપ બહિષ્કાર કરશો. પાદરાકરની કવિતા ગયાઈ રજા બાદ ફાયર સર્વાનુમતે પસાર થયો હતો પ્રમુખ મહાસભા ઉપકાર માની વહેમાતરમ્ભા જનનાદો વખે સભા વિસર્જન થઈ હતી.

મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ પત્રિકા.

પક્ષપાતો ન મેં વીરે ન હોયઃ કવિલાલિયુ ।

લુક્મિત્વ વર્ણનં યસ્ય તસ્ય કાર્યઃ પરિગ્રહઃ ॥

શ્રીમદ્ હરિભદ્રસુરિ.

અહિંસાના ઉપાસકોને!

પ્રમાણના પ્રારંભકાળથી જેની આગાહી થઈ રહી હતી એ આખરે સહ રૂપમાં પરિણમી. સત્યતા એ મહાન પૂજારીનું, અહિંસાના સાચા ઉપાસકનું અને જયંત બારની સર્વ શ્રેષ્ઠ વિશ્વતિતું તેજ આમાધ ન શકવાથી મહાત્મા ગાંધીજીને પરાક્રાંતી આર દિવાલો વચ્ચે સમ્પન્નો પુનઃ પ્રશ્ન સરકારને નશિએ આવ્યો, આમ કરવાથી નોકરસાહીની જારણા કેટલા અંશે ફળિયુત થાય છે, અમર સહ અને અહિંસાના પાયાપર અચૂતર મંડપના સંક્રામને કેવી રીતે ક્ષતિ પહોંચે છે એનો નિર્ણય કરવાનું અવિષ્ય કાળના હાથમાં સોંપી આપણે વર્તમાનના અવલોકનમાં ઉઠા ઉતરીએ.

જેલ પ્રાપ્ત કરનાર સંતને જેલનું દુઃખ હોવાનું ક્યાંથી? આ જેલો એમણે તો ગોળીના મા ખમવાનો નિરધાર કરેલો, આમ છતાં જનતાને માટે તેઓ શું કહી ગયા? તેઓ ખારત તો સારતવર્ષમાં એવી દવા ફેલાવી શકત કે એમને પકડરા એ ભલકતી ભવાળમાં શુધકા મારવા જેવું ચિકિત્સ કાર્ય થઈ પડત, પણ પ્રેમના કાર્યક્રમ રચનાર અને આત્મિક જળથી વિજય લેવાના અભિલાષીને એ મનેજ શાનું?

એમને મન જનતા શાંતિ જળવે એ મોટામાં મોટી છત છે. તે સાર જતાં જતાં સંદેશો પાછુ એવાજ પાડવી ગયા છે કે 'સંપૂર્ણ શાંતિ જળવી, સુચવેલા માર્ગે દ્રઢતાથી પ્રમાણ ચાલુ રાખો. તેમની લડતનું રક્ષક પ્રજાને ઉત્કેરવામાં કે જળવે. પેદા કરી સહનતાને ધરીકાર કામ કરતી ચંભાવી દેવામાં નથી પણ આત્મજળતાં દર્શન કરાવી, અને કપ્પોની હારમાળા સહન કરી, અરે હરતા યુગ્મકે ચતુરને મેટનું પડે તો મેટી, કેવળ પ્રેમ માર્ગે ભવભલા અભિમનું હૃદય પલટાવી વિજયની વરમાળા વરવામાં છે. દુનિયા જેને 'પોલીટીકલ મેટર' કહે છે તે ગાંધીજીની દ્રષ્ટિમાં શુદ્ધ અને ઉચ્ચ પ્રકારની અપૂર્વ ધાર્મિક લક્ષણ છે, મેટલેજ મોતા પરથી માત્ર હિંદુસ્તાન નહિ પણ સકળ વિશ્વના મનુષ્યોને ધક્કું ધક્કું શીખવાનું છે. એનું સ્વરૂપ કેવળ સંસારીઓને સમજવા જેવું છે એમ નથી પણ સાચના પદે વિચરી રહેલાને પણ અતિ ઉપયોગનું તેમાંથી સુપ્રમાણમાં મળે તેમ છે.

આપણે જરા સુરત-મુંબઈમાં વિરાજતા સાધુ મહારાજ તરફ, તેમના તરફથી ધર્મના નામે, સાચના નામે નિરંતર થતા ઉપદેશ સામે, અને સદૈવ તેનું પાન કરી રહેલ અને સ્વયં 'શાસનપ્રેમી'ના બિલ્લો પારણ કરી રહેલ સમુદાય પ્રતિ નજર કરીશું તો સહજ માલમ પડશે કે કયેને ને પચ્ચે શાંતિના રજાને માત્ર ઝળુન અને ધર્મપ્રતાના સંચાર ભરાઈ રહ્યા છે. કિંન ઉમે સ્વાદવાદથી પીયુષથી આકંઠ

ભરેલા શાસ્ત્રોનું ચિંતન-મનન કરનાર અને પાંચ મહાવત જેવી ઉત્તમ પ્રતિજ્ઞાના પાલનમાં છવન વ્યતિત કરવા સાર સંસારની વિષજ્વાળાથી પરાંમુખ જનનાર જરા સમજાવ સેવી સ્વકરણીતું ઉંડું અવલોકન કરે તો આજે તેઓ કેવા વિષમ માર્ગે પડી રહ્યા છે તેનો અવસ્થ ભાસ થાય. પોતાના અનુયાયીઓને ધર્મના ખોટા ઝળુનના પાકે પડાવી કપાં લઈ જઈ રહ્યા છે તેનું સાચું જ્ઞાન આવે.

શું ધર્મ માત્ર બેલવામાં સમાઈ જાય છે? પોતાની 'હા' ન સ્વીકારનાર બધા અધર્મીઓ કહી નાંખવાથી અમર તેમના સામે સ્વેચ્છા મુજબ પકવાદ કપાંથી શાસન પ્રથેનો અનુપમ પ્રેમ પુરવાર થઈ શકે છે? અમર તો હજી પણ ન્યાયભાગના માર્ગે આજી રાખી સાધુ છવનના સુરે વતોને દુષણ ભગડવામાં આજીપારકપણું મનાવવાનો કોડો રખાય છે?

સાચો ધર્મ જનવેલો હોય તો વિશ્વના મોકમાં ઉભા રહો. લાખો કીડના બોગે તેવાર થતા રેશમનું એક ચીંદુ જેન નામધારીના અંજ ૫૨ ન રહે એ સાર સતત ઉપદેશ આરંભી લો. મા-મેસ્ટરની ચિંતા વિચારી દઈ તમારી આસ-પાસનું જ વાતાવરણ શુદ્ધ કરો. વિલાયતી કાપડ કે સરપતી મલમલનો મોહ ઉતારી ખાડીના વજો મદ્ય કરો તમારી સમજ ધર્મ સવલુ અર્થે આવતાં પ્રત્યેક નરનારીને નિર્દોષ ખાડીના વજો પરિધાન કરવાના સપથ આપો. જેમ અવલક અનંત-કાપના પચ્ચખાણુ આપવામાં ધર્મ છે, તેમ ચરખીવાળા વજોનો ત્યાગ કરાવવામાં કે રેશમી વજોનો અહિંકાર કરાવવામાં અવસ્થ ધર્મ છે. પૂજ્ય મહારાજાએ, આજે જૈનોને પરસ્પર દુર કલેશમાં ભટકાવી મારવાના રહેવા દઈ સારાપે હિંદુમાંથી દારને વિદાય કરી મૂકવાના કાર્યમાં મંડી પડે. તમારા જેવા પવિત્ર વિદ્યાવાળાની અસર પીઠાના માંસિક પર તેમજ પીના આવનાર વ્યસનીઓ પર જરૂર પડશે. કદાચ અપમાન જેનું બનશે તોપણ આપ સરખા પરિષદ નેતાઓને તેથી શું બેલાપણું છે?

અર્થથી શ્રેષ્ઠ પૂર્વાર કરવાનો કુચ કવારોનેય અસર પામી મપે છે. આતે આચરણથી સત્ સાગિત કરવાનો કાળ આરંભાયો છે. ભલે મૂઠીકાર ગાડીથી લકતે આપ સાહેબોને કંઠાનીઓમાં 'વાદીમદ ભંજક કે કવિકુલ કિરિટ કિંવ ત્રપર વકતા'ના સંબોધને આવેએ સમજી જનતા તો ઉપાદી આંખે જોઈ રહી છે કે આપ જેવા શ્રી વીરના અમુલ્ય વારસાને વરેલા આજે કેવળ એને વિતંડાવાદમાં ખરચી રહ્યા છે અને એ કિંમતી શાસ્ત્રોના સંજ રૂપે પ્રયોગ કરી રહ્યા છે. એને વિના વિલંબે કણુપણું પડે છે કે શ્રી સનુજનના કેસમાં જે પરિણામ આવ્યું છે એ ઉપરથી નથી રજી સમતકારિત્વ કે નથી સમઅયુ અતમત્વ. આમ સાચી દિશાના અભાવે ઉદાર તત્વોની પ્રતિ છતાં એનાથી જનતા કે જગતનો રચ માત્ર ઉપકાર સધાયો નથી. મૈત્રી, પ્રમોદ, કારુણ અને માદપર્ય જેની ઉમદા ભાવનાઓના પ્રણેતા શ્રી મહારીર દેવના સિદ્ધાંતમાંથી વાનકી રૂપ ચોક્ક મદ્ય કરનાર મહત્તમાં શ્રી ગાંધીજીના લખાણુપર આજે આજી જયત મુખે જની રજી છે, એમના આચરણ પ્રતિ મીટ માંડી રજી છે અને એમને સહેલો છવનમાં ઉતારવા જે આજીરતાના વેમ ફરી વળ્યા છે અને એ દારા જે પરિવર્તન થઈ રજી છે એ સર્વનો અભ્યાસ કરતાં સહજ કહેવાઈ જાય છે કે અહિંસાના ઇતરદાર એવા આપણે ક્યાં ઉભા છીએ!

પ્રતિષ્ઠા વખતેનારમાં થયેલો ખળભળાટ.

અમદાવાદી મી. ચીમનલાલ કડીયાએ
નારમાં મચાવેલું તોફાન.

પ્રતિષ્ઠાના પવિત્ર જમિ નારમાં વૈશાખ સુદ ૬ ના દિવસે પ્રતિષ્ઠા હતી. નારથી તેની કંઠોત્તરી અનેના અંભાતના સંઘ ઉપર આવી, રીવાજ મુજબ તે કંઠોત્તરી દેરાસરે મોઢવી બેઠાએ, પશુ શેઠ કર્ણુચંદ્ર અમરચંદ્રે મોઢી નહીં અને દળાવી દીધી કારણ કે તેમને તે સોસાયટીવાળાને નાર મોકલવા હતા. વળી સુખલાલ ખુબચંદ્રે પ્રતિષ્ઠા બગાડે તથા દિવસ પહેલાં નાર ગયા અને સોસાયટી સિવાયના કોઈને તમારે મોકલવા નહીં એમ સમજાવવા પ્રવળ કર્યો, પશુ ત્યાં એમને કાણે ભાવ પુરુષો નહીં અને જણાવ્યું કે અહીં તોફાન કરાવ્યું તો સમજાવે કે આતો પટેલો છે વાણીયા ન હોય. સુખલાલ કાકા તે બિચારા વીસે મોઢે વગર નાળીયેરે અંભાત પાછા આવ્યા. નારવાળાએ મેઘસુરિ અને તેમના શિષ્યોને પશુ નારમાં ધમાલ થાય તેવું વ્યાખ્યાન નહીં કરવા જણાવી દીધું. હવે પ્રતિષ્ઠાને દિવસ નજીક આવ્યો. પશુ અંભાતથી કોઈ મધુ નહીં હોવાથી નારમાં ખજાર પડી કે અંભાતમાં કંઠોત્તરી મોઢી નથી પશુ રોડે દળાવી દીધી છે એટલે નારથી અંભાત જૈન મુવક સંઘ અને બીજા ત્રીસ આગેવાનો (પાંચે ન્યાતના શેઠ) ઉપર ભુલદી ભુલદી કંઠોત્તરી છુટી; એટલે અંભાતથી પાંચે ન્યાત મળી દબાર ઉપરની સંખ્યામાં માણસો નાર ઉતર્યા. ત્યાં પહેલાં તો ખજાર પડી કે પેલા તોફાની ખજાર કસોમાં અમર ભાગ લેનાર અમદાવાદી સોસાયટીના મંત્રી મી. ચીમનલાલ કડીયા નારમાં સોસાયટી રજૂ પવા આવ્યા છે, પશુ નારવાળાએ આ પ્રસંગે સોસાયટી કે યુવક સંઘ કંઈયે રજા પવા અને ધ્વજતા નથી એમ રોકકું પરખાવ્યું. મી. કડીયાની બાજુ આમ ધૂળમાં મળવા લાગી અને પારકે પેસે સોસાયટીના ગાંસડા પોટલા બાંધી નાર આવનાર મી. કડીયાને વીસે મોઢે પાછા જવાનો પ્રસંગ આવ્યો એટલે તેમણે બીજા બાજુ મોઢવી. સુદ ૬ ને રવિવારે પ્રતિષ્ઠાના દિવસે જપોરે સડાગાર વાગે મેઘસુરિને કશું કે આપ વ્યાખ્યાન આપો અને અમે વ્યાખ્યાનમાં લાપશ્ચ કરી સોસાયટીની રજા પના કરીએ; એટલે મેઘસુરિ પશુ સમજ્યા કે અહિં ધમાલ થશે જેથી પોતે ન જતાં પોતાના શિષ્ય મનોહરવિભવને વ્યાખ્યાન આપવા સજા મંડપમાં મોકલવા. આમ અચાનક જપોરે એક વાગે વ્યાખ્યાન આપવાનું સાંભળી લોકોમાં નવી હોદ્દા યાદ. એક બાજુ શાન્તિ આગ અને બીજા બાજુ આ નામાંકિતોત્તર વ્યાખ્યાન ચાલ્યું. અહીં હસાક વ્યાખ્યાન ચાલ્યું ત્યાં તો મી. કડીયા ઉભા થયા અને સોસાયટીની રજા પના કરવા માટે લાપશ્ચ કર્યું; બંધારણ વાંચ્યું અને ફરકને ચાર આના ભરી દાખલ થવાનું જણાવ્યું; અને જે સાધુ અને જે જૈનોને આ સોસાયટીમાં સહકાર નથી તેઓ સાચા સાધુ અને જૈનો નજ કહેવાય, તેઓ છવવા કરતાં મરેલાજ છે, એમ સમજવું, તેમજ વિજયનેગીસુરીશ્વરજી તેમજ શ્રીમદ્ વિજયવલ્લભસુરીશ્વરજી તેમજ ઉદયવિજયજી ઉપર દીકાથી આલેખો.

ક્યાં એટલે યુવકો ઉભા થયા અને કડીયા પાસે ખુલાસા માગવાની શરૂઆત થઈ અને હોદ્દાકાર થયો અને ખારામારી ઉપર વાત આવી, નારવાળા બાંધ્યો વચ્ચે પડ્યા અને અહિં શું મોઢું લાંબને અમદાવાદથી સજાઓ ભરવા આવ્યા છે એમ બોલવાનું શરૂ કર્યું. આંતે અમરકા કલાકની રજાકસી પછી નારવાળા બાંધ્યોની અપૂર્વ મહેનતને લઈ ધમાલ શાંત પડી પશુ પેલા અંભાતની સોસાયટીવાળા પાંચદીધરો ક્યાંયે સંતાયા તે જણાવનાર નહિ. તોફાન થયા પછી વાતાવરણ શાંત બન્યું મી. કડીયાએ લાપશ્ચમાં જણાવ્યું હતું કે હમણાં અહિંયા સોસાયટીમાં દાખલ થનારા મેમ્બરોના નામો નોંધાશે. તમે તમારું નામ નોંધાવશો પશુ કોણ બલે એ નામો લખાવાનું કહેનાર મી. કડીયા ક્યાંયે ભરાયા કે જેનો પતોજ ન લાગ્યો પશુ શું કહી કડીયા પાંછા પડે તેમ હતા? તેમણે અમદાવાદથી લાવેલ હેન્ડબીલો વહેંચવા ઉપર ત્રીજા બાજુ મોઢવી ત્યાં તો નારવાળા બાંધ્યોએ રોકકું પરખાવ્યું કે આને અહિં કોને મોકલવા છે અને જણાવ્યું કે તમારે અહિં કાંઈ પશુ વહેંચવું કરવું નહિ, સોસાયટીની વાત સંભારવી નહિ. સીધા સીધા અમદાવાદ ચાલવા બધા નહિ તે આતો પટેલો છે, મી. કડીયા તો આજાજ બન્યા. મોઢેલી બધી બાજુ ઉંધી વળી ગઈ. આંતે સોસાયટીના ગાંસડા પોટલા બાંધી વીસે મોઢે લીલા તોરણે મી. કડીયા અમદાવાદ સીધાવ્યા. સાંજના અમદાવાદવાળા શેઠ સકરાનાથ લલ્લુભાઈ તરફથી નોકારશી હતી. સર્વે મેમ્બરો જમી પરવારી શાંતિથી વીસાવ થયા છે. મી. કડીયાને આટલેથીજ નારમાં સાચી શીખમણ મળી હોય તો શાંતિક પ્રજ્ઞા છેડી હવે પલટો કરશે ને? અંભાતી.

દેશવિરતિના આમંત્રણનો સજ્જડ જવાબ.

—(૦)—

શ્રી દેશવિરતિ ધર્માશિક સમાજના સ્વામી સરજીભાઈ,

મુ. સુરત.

જેમ શ્રી અમદાવાદથી લી. શકરાભાઈ લલ્લુભાઈના અપહરને વાંચશે. આપે મોકલેલા આમંત્રણ માટે આભારી છું. આપની આમંત્રણ પત્રિકા સાથે સંસ્થા સ્થાપના, ઉદ્દેશ નિર્ધારન વિગેરે ગળ્યાં, વાંચી બેતા સંદેહ સંસ્થાએ કિયાને અમર પદ આપેલું અને જ્ઞાનને ગૌણ પદ આપવાનું લાગ્યું. શ્રી છત્રેશ્વર ભગવાનના પ્રવચનો જ્ઞાનને મુખ્યપદ આપે છે, અને તેથીજ જ્ઞાન કિયાવ્યાં મોક્ષ એમ શાસ્ત્રકારો પોકાર કરી કરીને જણાવે છે, છતાં તમોએ મોકલેલ ઉદ્દેશનું રહસ્ય કિયાનેજ એટલેજ મળવાનું સમજવનું હોય તેમ લાગે છે. જે સંસ્થા કિયાનેજ વળગી તેને અમરપદ આપવા માગતી હોય અને જ્ઞાનને ગૌણ મળતી કે ધારતી હોય તે ધર્મની કેશમની સેવા કરી શકે એમ હું માની શકતો નથી. આજુ જમાનો જુદુજ એવા અને જણવા માંગતો નજરે પડે છે. તે જ્ઞાન અને જ્ઞાનીનેજ નમન કરે છે અને તમારી સંસ્થાનું ખેલ તેથી વિરુદ્ધ લાગે છે. તેથી દીલગીર છું કે આપની આમંત્રણ પત્રિકાને માન આપી શકતો નથી. મને જે સાચું લાગ્યું તે લખ્યું છે, તેથી માફ લગાડશે નહીં. આ સાથે આપની મોકલાવેલી આમંત્રણ પત્રિકા પાછી મોકલું છું.

લી. સંખેનો દાસાનુભાસ

શકરાભાઈ લલ્લુભાઈ

ના અપહરને વાંચશે.

મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ પત્રિકા.

તંત્રી : જમનાદાસ અમરચંદ ગાંધી.

વર્ષ ૧ છુ.
અંક ૨૧ મે.

સંવત ૧૯૮૬ ના વૈશાખ વદી ૭.
તા ૦ ૧૯-૫-૩૦

છુટક નકલ :
૦૧ આનો.

રાષ્ટ્રીય ધર્મયુદ્ધ અને જૈન ત્યાગીઓ.

હિંદી રાષ્ટ્રીય મહાસભાએ મહાત્મા ગાંધીજીની સરમુખ-તારી નીચે સાર કરેલ ધર્મયુધ્ધમાં જૈન ત્યાગીઓ કોઈ કશો આપી શકે કે કેમ એ સવાલ આજે સમસ્યા રહ્યો છે. જૈનો અને જૈન ત્યાગીઓએ દેશના કટોકટીના સમયે પોતાનો ધર્મ વિચાર્યો છે. દેશ અને ધર્મ પ્રત્યેની ફરજ હમેશા અદા કરી છે અને તેમ કરીને રાષ્ટ્રમાં જૈનોનું ગૌરવ અખંડ રાખ્યું છે. શ્રી સીધસેન, દીવાકરજી, ડી હેમચંદ્રાચાર્ય અને શ્રી હીરચરી મહારાજ વગેરે અનેકાનેક જૈન ધર્મચાર્યો, જૈન મંત્રીઓ અને બીજા જૈન નરસોના નામો ઇતિહાસમાં અમર થયા છે ત્યારે આજે જ્યારે આખું રાષ્ટ્ર ઉદ્યાનના પંથે પડ્યું છે, અહિંસા, સત્ય, અને શાંતિ એ એની સીદિના સાધનો છે. ત્યારે અહિંસા અને સત્યમાં સંપૂર્ણપણે માનનાર અને તેનો તીકરજી અમલ કરનાર અમારા જૈન ત્યાગીઓ આજે ક્યાં છે? શું કરે છે અને ક્યાં મોરે છે? જગીયત ઉલ ઉમેશા જેવી મુરલીમ ધર્મશુદ્ધિની સંસ્થા, સમાજાટ પ્રજાસત્રીઓ, સ્વપ્રસીદ્ધો, રાજકાર્યો અને ભૈદ ધર્મ-શુદ્ધિએ આ લડતમાં કશો નોંધાવ્યો છે ત્યારે અમારા જૈન ત્યાગી સમાજ અજી પોતાની અસ્તી રક્ષાતાળ મધ્યે હોય તેમ શાંત યુવકોની ધારણ કરી મેંદો છે. કેટલાક વેરાધારી સાધના-ભાસો તો ખાદી અને પુરુષશ્લોક મહાત્માજીને નીંદ છે, ભાંડે છે. અમે તો રામદેવ છોડનારાઓ, દેશ કે વિદેશ અમારે મન સમાન છે, વિષ એ અમારો દેશ છે એટલે ખાદી પહેરી પરદેશ પ્રત્યે દેશ કેમ કેળવ્યા? આવું વાણી છળ રમે છે, અને જો કેસાવર તેમજ મેન્વેરના મુશાયમ સરખતી મલમ-લમાં મહાલે છે અને અનેક વિદેશી વસ્તુઓને ઉપયોગ કરે છે. એક તરફ વસ્તુવેદ કુટુંબકમ્બા બહાના તથા સુખ શીલતાને કિંચે છે ત્યારે બીજી તરફ અયોગ્ય દીક્ષાના નામે કરમીલ્લતે એક કે ત્રણના બહાને કરીયાવહી પ્રથમ કે પછીના જોડે કંપાણક પાંચ કે છતા છલે અને રાત્રી, ચાર કે ત્રણના પડખે કમકામો ખેલે છે, કલેષ, જોર, વેર, અને કુસંપની કોળીઓ સળવાયે છે. કેળવણીની, સમાજ સુધારણી અને એમ બધીએ પ્રતિવાદ સંસ્થાઓને ઉમેડવા આધ-ગોયા કરે છે અને છેવટે જૈન કોન્ફરન્સ જેવી અખીલ ભારત વર્ષીય જીનોમાં પ્રાણ પ્રેરક સંસ્થાને પણ મિટાવવા મથે છે અને છતાં પોતાને છત્તરશાય છત્તેન્દ્રીય તરીકે જોગખાવે છે, અને રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનને તો સમજવા બેઠેલીએ તૈયારી, ત્યાગ કે અપૂર્ણતા નથી. અજાણ ત્યાગીઓની મનોવૃત્તિ એટલી બધી સાંકડી થઈ ગઈ છે, માનસ અને વિચારશક્તિ એટલી બધી સંકુચિત બની ગઈ છે કે રાષ્ટ્રીય વિકાસમાં

એને ધાર્મિક ખીલવણી સમજાતી નથી, ઉલટું એ વિકાસ ધર્મવિરોધી લાગે છે અને તેથી આ ધર્મ સમરત દેશથી અટુટી અને એકલવાયો પડી ગયો છે અને અકર્ષણ બની દેશને નિરૂપણી હોય તેમ હાંકે રાખે છે. ઘણીએ એવી વિશુદ્ધ પ્રવૃત્તિઓ છે કે જે આજનો ત્યાગી સમાજ સાર કરી શકે પોતાના દર્શનથી સમાજમાં તેનો પ્ર-ચાર પણ કરી શકે. ખાદી એ મુશાયમે જોગખાં જોડી દિંસાથી બનતું એ કાપડ છે. જ્યારે વિદેશી અને મોંઘેલા કાપડમાં લાખો મધ્ય ચરખીના વપરાશની વાત બણીતી છે. આમ છતાં ખાદી ન પહેરીને અને તે પહેરવાનો ઉપદેશ બંધ કરીને અમારા ત્યાગી સમાજ પોતાનો દયાનો દાવો જુદો પાડે છે. જોગા મારે દરીઓ વણી શકાય, ત્રપણીના હોરા બનાવી શકાય, પાતરાં રંગી શકાય, કપડા પોષ શકાય, ખીલી શકાય, પાટા અને કામળીની મોરમાં ભરત ભરી શકાય, આ બધું એ થઈ શકે અને તેમાં પણ અમુક અંશે તો દીક્ષા તો છેજ તો પછી પોતાને બેઠેલો વેટલા વલો પુરું સુતર તકલીથી કેમ કાંતી ન શકાય તે સમજવું અથડું છે. જૈન શાસ્ત્રોનો ધણો ભાગ બસન લાગતા ઉપદેશમાં શોધાયો છે અને તે ઉપદેશ કરવાની એકે એક લાગીની વિશુદ્ધ ફરજ છે. આજે દારૂનિષેધની પ્રવૃત્તિ દેશવ્યાપી બની છે તેમાં પણ અમારા ધર્મશુદ્ધિવાદો અને અવળી સમાજને જરાએ કશો નથી એ બણી ક્યો જૈન દુઃખ નહિ અનુભવે? વહરવાનો પર દીક્ષાના સમારંભો પર જૈન ધર્મચાર્યો જતા અને દીક્ષા અટકાવતા એ હકીકતો શાસ્ત્રપ્રસિધ્ધ છે. સાજે કરોડપતિઓની સુકુમાર ઓઝો પોમ તડકે હાડતાં પીંડાઓ પર કલાકો લગી મોઢી કરે છે અને અહીંસાનો બનલત પુરાવો, વર્તનથી સા-બીત કરે છે ત્યારે બસન નિષેધના ઉપદેશ માટે કરજથી બદ્ધ થયલા અમારા મુનિઓ અને સાધીજીઓ આવેશાન ઉપાચર્યોમાં મહાલે છે. કોઈ કમળાનહેરું, ઉમિલા, અનસુયા, લીલા, બન-નકી બહેન અને વાસંતિદેવી જેવી સર્વ સાધનસંપન્ન વીર રમણીઓ બસનની બળરે દયાની દેવીઓની માફક અહીંસાનો સંદેશ પ્રચારે છે ત્યારે અહીંસાનો ઇન્કારદાર અમારો ત્યાગી સમાજ ધરણુએ ભરીત રહી માત્ર દયાની પોકળાવાતો કરે છે. પ્રતિદાસ આ શરમ કયા લખશે ત્યારે જાણી લાણ મરશે. પ્રજા અમારા ત્યાગી સમાજને ત્યાગના વિશુદ્ધ અર્થ અને કર્તવ્ય સમજાવે. પંડિત આણંદજી દેવરી શાહ.

પોપટલાલ શાહની સેવાઓ.

જ.કુશાલ મનસાલ બજારે છે કે :-

પોપટલાલ શાહ પુત્રમાં ધણ વર્ષોથી કામ કરી રહ્યા છે હાલમાં તેઓ બેકુતોને પોતાની સેવાનો ભાગ આપી રહ્યા છે હવેથી તાલુકાના બેકુતોને હાલની ચળવળનું જાન આપી તેમની પ્રાસેથી લડતમાં તન, મન, ધનથી સહાય આપવાનું વચ્ચે મેળવી રહ્યા છે.

મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ પત્રિકા.

શ્રી વીરનાં સાચા સંતાન.

શ્રી મહાવીર પોતે ક્ષત્રિય હતા એટલે તેમના પુત્રો તરિકે આપણે પણ એ ક્ષત્રિયતાને ધારણ કરવાજ આવ્યા છીએ. વર્તમાન કાળ એ ક્ષત્રિયતાની આગ્રહ કરોટી કરી રહ્યો છે. ઇતર સમાજોની માફક જૈન સમાજે પણ રાષ્ટ્ર ચરણે પોતાની સેવાઓ આપી છે. સફેદ દુધ જેવા ખાદીના સ્વચ્છ વસ્ત્રોથી સજ્જ થયેલી સ્ત્રીઓની સેનામાં અને પીળા કેશરીઆ પોષાક પરિધાન કરનાર સ્ત્રીસૈનિકામાં જૈનોની સંખ્યા જોઈ લાગેજ એવા કોઈ અભાગી દરો કે જેને દુષની ઉર્મિઓ ન ઉઠતી હોય. આજે એ સેના આર્ષ રહેલ સંખ્યાથી તો આપણું મુખ ઉન્નત થયું છે. જૈનત્વના સાચા ક્રતિદાસને ઝળકાવનાર ને જીવંત કરી જતાવનાર તેજોજ છે. વીરનો ધર્મ જુનકાળમાં માંધકાગલાઓનો દુલોજ નહોતો અને વર્તમાન કદિ પણ નથીજ. એનું સાચું ભાન કરાવનાર પ્રસન્ન એ કોઈ પણ હોય તો આ સંધિજીની ચળવળ છે અને એમાં સંપૂર્ણપણે સાથ આપી જૈનોએ સ્વક્ષત્રિયતા, સાચે સાચે સ્વચ્છતામાં પચાવી રાખેલ આવી અદ્વિસકતા દેખાડી આપવા માંડી છે. સત્યાગ્રહના યુધ્ધને અપનાવી આજે તેઓ સિધ્ધાંતને તેમજ ક્રતિદાસને યથાર્થ રૂપમાં નવેસરથી આજોખી રહેલા છે. જૈનો જેમ નાના છવેની દયા પાળી શકે છે તેમ મોટા છવે યાને માનવબલ પર પડી રહેલા અમાપ ત્રાસના નિવારણ અર્થે પણ કમર બંધી, દયાની વિશાળતાને કાપડા ઉઢેલવાની તકને નજીક લાવી શકે છે. ટુંકમાં કહીએ તો સાચું જૈનત્વ કેવળ લાંબી પહેણી વાતો કરવામાં કે આડંબરી દેખાવો કરવામાં નથી પણ જ્ઞાનપૂર્વક બાહ્ય અભ્યંતર યત્નથી સામે શાંતિપૂર્વક છત મેળવવામાં છે તેથી એ સનાતન સત્યનો સાક્ષાત્કાર જનતાને કરાવવાનું શુભ કાર્ય સ્વાર્થથી દારા પૂરું પાડી રહેલ છે. આમ જ્યારે યુવાન લોકોનું વલણ દેશની હિંસાચાત્રમાં છે ત્યારે કેટલાક વિચારવર્તનમાં મૂઢા છતાં, કૃત્રિમ ખીંચ ધારણ કરી હંસ જનતાની વસિલાળા કાક સમ યુવાનપણાની મેણેને દેશ સેવાની વાતો કરી રહેલા દ્રષ્ટિગોચર થાય છે. આ બધુંજો પોતાની જાતને કાચનના પ્રેમી તરિકે જોગપાસવામાં ગર્વ માને છે છતાં એમનામાં શાસન પ્રેમની માત્રા કેટલા પ્રમાણમાં છે એનું જોલન સારીચે જનતા તેઓ તરફથી જુનનેર, જામનગર, પાટણ, ખંભાત, સુરત અને મુંબઈ આદિ રથજે ભળવાયલા ફારસોથી બચાઈ રીતે કરી મુકેલ છે. નિષ્પણપણે કયા સિવાય રહેવાનું નથી કે તેમને આજે શ્રી મહાવીર દેવના શાસન કરતાં રામ-શ્યામના શાસનની વધારે પડી છે. પોતીકા પક્ષને છતાવવાની આંધીમાં તેઓજા વીરના ઉદ્ધારતા-ભાઈ સિદ્ધિયનું પુન કરતા પણ અચકતા નથી! તેમને આજે પુર્વાચાર્યોનું અસંખ્ય પ્રધાન કે. જે ઉદ્ધારને અભાવે ક્ષત્રિયો ભોગ જનતા અવ છે તેની પડી નથી પણ જ્યેથી ઉદ્ધૃત પોતાની બાકીશ વિસ્તારવા બેઠી કાઢેલા પેદાશને ફેફડીવામાં નાણા અર્થવામાં ધર્મ માની ભેલવાની મેલણ

લાગુ થઈ છે. હજારો જૈનો ઉચ્છેદના અભાવે આજીવિકાના દુઃખોથી પીડાતા હોય તે તરફ જીની આંખ કરવાનો અવકાશ નથી અને એમ છતાં કેવળ મામલુમના આડંબરને પોપતા હજી શરમ નથી લાગતી! દેવદંબને લગતા યોદ્ધાઓનાં દ્વિસામે પોતાના નામે જીતેલો મોલાતા હોવા છતાં એમાં યોગ્યવટ કરવાની જરૂર માત્ર જિતિ નથી; એમ છતાં તેઓ શાસન ઉન્નતિને નામે પોકાર કરતાં શા સારુ લાગતા નહીં હોય! સદા આદિના વેપારોમાં અનિતિના માર્ગે ઉપજાઈને કરેલ દ્રવ્ય હોવાથી તે તેનો આવો દુરુપયોગ નહીં થતો હોય! એ ડેર ડેર કલેશોની આગે પ્રજાનિલ કરનારા શાસનપ્રેમી કહેવાશે તો પછી સાચા પ્રેમીને અવરુદ્ધ મૈત્ર અદ્ય કરવુંજ પડવાનું. આતો 'નામ પાડે સુરજ જસુ, તે આંખે નહિ' દેખે કસું' જેવો ઘાટ! આતો ધર્મના નામે સેવતા આડંબરની વાત થઈ. તેઓ હેલ સેનામાં શું ફાળો આપી રહ્યા છે તે જાણો છો? જેમની જાતીમાં 'ખાડી પ્રજ્ઞિત' જેવી નિર્દોષ ચળવળને રોકે આપવા બેઠેલું સામર્ય નથી તે તે બીજું કસું લીધું કરવાના હતા? ક્યાં ગયા પેલા મુખજાણા ધર્મને? જ્ઞાનજ્ઞાન નિર્ણાયકોની કહેવાતી એ સેવાભાવી 'કાર' નો કોઈ સરથક કે સહામાં કેમ બેઠો નથી થતો? શું યુનિફોર્મસજ માત્ર ધીમામની પાછળ કાટના શરણ રોકવા જવામાં સેવાની પૂર્ણાદિત સમાપ્ત થઈ છે? કોઈ જાપના લાલ મોલશે કે? ધરતી ચરવીરતા કિંવા શાહુતી વાજીતોમાં ધર્મનાં જોડા તથે પોતાનો જ્ઞાન ન પૂછવાથી બાંધમેણ કરવા રૂપ જવાઈ કરવામાં જરૂર જ વીરના નથી એટલુંજ નહિ પણ વૈશિષ્ઠિત સાચું રાખું પણ નથી, નરી કાપરતા છે વીરના સાચા સંતાન હોવાની અભિલાષા હોય તો એ બધા ચાળા ચરકા મૂકી દઈ, ખેડા માર્ગે કરવામાં આવતો વનવ્યવ છોડી દઈ, દેશના યુવાપણા કાકાના ઉકેલમાં સાથ આપી આગળ વધો. આતમકાંક્ષિતનું સાચું જ્ઞાન થયું હોય તો કોડી ગંધ ધરાસણુ. આજે ત્યાં સાચા જ્ઞાન-શાનનાં દર્શન થઈ રહ્યાં છે. ઉપવાસ આદરી તમે પણ તે આદરો, આજોગીને કે ઉર્ધ્વને પાછાં ઉપવાસો ક્યાં દરી જ્યાં સમજ પૂરુંકેનો સંયમકુલ આ તપ જરૂર કરો. આ કંઈ આત્માની છુપી વાતો નથી પણ સૌખ્યના ચણા ગુપ્તવા જેવા સાચા દર્શનનો યોગ છે. વીરમી સદીતા સુદર્શન કે કાળિકાચાર્ય જરૂર માનજે કે ઉપાસકમાંથી નહિ પણ આત્મ અદ્વિસક સંધામ રથજેથી ખાકવાના છે. આંખડાની પોળના કે એકાગણ મહેલનાના વરધોડા-સામેવાની વાહ વાહ કે મોલ-ખાલા આવી આગળ સાચરમાં મિદુ સમ છે.

અહિંસાની વાત એટલીજ છે કે દેશમાં જ્યારે મોમેર ભયુતિના પૂર ફરી વળ્યા છે અને મૈત્રવત્વના પગલા મંડાઈ રહ્યા છે ત્યારે જૈન સમાજનો એક કહેવતો ધર્મિ વગે લાગે છેવેનાં ભોગે તૈયાર થઈ અપચિત રેશમ તંજવા પણ કમર કસતો નથી. હજી પણ મીસના ચરખીભાઈ વચ્ચે વાપરી ધર્મની શેલા વધારવાની વાતો કરે છે! હમલાચંધ સાચા ફરિશ નજરે જોવા છતાં હજી એના વાળ-વાવટોને પરમેશ્વરના શોખ જોઈ જતા નથી. સંસાર અસારની વાતો કરનાર દિન ઉગે નવા કલહો ઉભા કરી કયામની મોકડીમાં ઉભો પુચે છે સલામતી જેવા શોખની છાંટ સરખી ન હોવા છતાં પોપટની માફક કેવળ આતમ-મુક્તિની વાતો રટી જવામાં હજી તે પોતાને સાચો શાસન સેવક માને છે! જ્ઞાનને વિચારી કેવળ કિવાથી ગાદરતા ધારણ કરી હજી પણ તે મરદન ઉંચી રાખવા યત્ન સેવે છે. વધુ આશ્ચર્ય તો એ છે કે સંસાર સચે જરા પણ ન લેવાંદેવાની વાતો કરનારા કેટલાક થતો એજ સંસાર ને સરકારના કાપડાને પાળવા સાર ધર્મના કાનુનને પણ ઉંચો ચૂકતાં વિચાર કરતા નથી. આ કરતાં વધુ શોખનીય શું હોય? જૈન સમાજ, શ્રી વીરનાં સાચા સંતાન, હવે તો તું પ્રગલ્ભ થા.

સત્યાગ્રહી સૈનિકનો એક પત્ર.

આ પત્ર કલિકટમાં વસતા મારા મિત્ર નરસિંહભાઈ પારેખના પુત્ર સી. કાન્તિલાલનો છે. ભાઈ કાન્તિલાલની ઉંમર લગભગ ત્રીસ વર્ષની છે. ઉલ્લા નવવર્ષથી સત્યાગ્રહ આશ્રમમાં તે એકાએક છે અને ગાંધીજીની સેનાના તે એક સૈનિક છે તેના પિતા એક આદર્શ પરાયણ સહૃદય સંસ્કૃત છે અને આ ઉપરાંત બીજા બે પુત્રોને પણ આ લડાઈમાં તેમણે અર્પા છે ભાઈ કાન્તિલાલનાં માતૃશ્રી કે દાદા હવાત નથી અને તેનાં મોટીમા દીકરાના દીકરાઓ આ લડતમાં હોમાઈ રહ્યા છે તે વિશે કલ્પાંત કરે છે. આ સંબંધમાં ભાઈ કાન્તિલાલે પોતાની બહેન ઉપર એક પત્ર લખ્યો છે જેની નકલ મને મળતાં જૈન ગ્રંથ તે રસપૂર્વક વાંચશે એમ લાગવાથી પ્રકટ કરવો યોગ્ય ધાર્યો છે. ભાઈ કાન્તિલાલ સી. અબ્બાસ તૈયબજી જે દુકાની લઈને શારસ્વાના અગર ઉપર પાડ પાડવા નીકળ્યા હતા તેમાં સામેલ દતા અને સૌ સ્વયંસેવક સાથે તે પણ ગણ્ય માસની સખ્ત કેટલી શિક્ષા પામ્યા છે. (પરમાનંદ.)

આદે, તા. ૨૮-૪-૩૦.

સુરજ બહેન,

તારા તથા સૈનિક ભાઈનો પત્ર પરમે મળ્યો કુઆના સમાચાર વાંચ્યા હરી ઇન્ડિય એટલું જ લખવું પાત્ર થાય છે; કનઈમાં આ મળવળમાં ગરજાઈકયા જે ભાગ લેતા હતા તેમનાં એક અગ્રેસરને પ્રભુએ ઉદ્ધવી લઈ કનઈ ઉપર એના બરે બીજા ઉભા કરવાનો ભાર તાંખ્યો છે એ તથા તેથી કનઈને તેમાં જૈન સમાજને ખોટ પડવાની.

હું નથી સમજી શકતો કે માને હજુ શું નથી મમતું પણ કહી લઈ છું કે તેઓને અમે અહિં મરવા આપ્યા છીએ એમ લાગે છે અને એમનાથી સહેવાતું નથી આ કાળમાં માને લખતો હોઉં એવું જ લખાણ આવશે. મા હું તમને પુછું છું કે તમે એમ તો નથી જ માનતા ને કે અમારામાંથી કોઈ પણ અમર રહેવાતું છે? જો મરવાના જ છીએ એ વાત ખરી હોય તો ગમે ત્યારે મરશું; તો જે દુઃખ થવાતું હશે તે ધરી જ. અમે મરવાના અને દુઃખ થવાતું એ વૈભવ વાત છે. પણ અહિં તમને એક જ વાત મુજબતી હશે તે એ કે કદાચ અમે આ લડતમાં અપી જઈએ તો તમારાં પહેલાં મરી જ્યાં ગણાઈએ અને તમે એમ માની લીધેલું કે એ અહિં અમે આ લડતમાં ન જોડાઈએ તો તમારા પછી મરીએ મા એ કોણ જાણે છે કે કોણ ક્યારે મરવાતું છે? મરવાતું નકહી કહ્યું હશે ત્યારે કોઈ પણ રીતે માણસે મરવાતું જ છે આપણે જો પ્રભુને માનતા હોઈએ તો એ ભય, મનમાં ન લાવતાં હૈય માટે ગમે તે કરવું પડે તે કરવા તૈયાર થવું જોઈએ. એવા કોણ ભાગ્યશાળી હૈય કે હૈય માટે મરી શકે એના માટે તો મદાવીરની તપશ્ચર્યા જોઈએ, ક્યા જોઈએ પણ મદાવીર જેટલી તપશ્ચર્યા અભાવે દેશ માટે મરવાતું ન મળે તો બસાવાતું તો મળે જ અને આપણે જોએ તો પરમાર્થ માટે મરી શીટવું જોઈએ ત્યારે જ આપણે ક્યા ધર્મ અને અહિંસા સિદ્ધ થાય પણ મા, મારા આ એક કાળમાંથી તમે એ જોણું સમજી જવાના છે? જો સમજી જાઓ તો હું બન્યું માણું મને, કારણ કે આજ કેટલાય દીવસથી બધા પુત્રપાક, તપ, ધ્યાન કર્યા છતાં જે વસ્તુ જે ધર્મ તત્ત્વ તમે ન સમજી શક્યા તે હું સમજાવી

શક્યો. આજકાલ ધર્મને નામે ચાલતા દેવેથી જો જ્ઞાન આવતું હોત તો તેને કોઈ દેવે પણ ન કહેત અને આટલું બધું અજ્ઞાન પણ દુનીયામાં ન વર્તાત. તમે અમને રજા આપો કે ન આપો અમારા અહિં આવવાથી તમે દુઃખી થાઓ કે ન થાઓ એવું મને દુઃખ નથી. પણ જાણીને શાદ કરીને જાપાને શાદ કરીને જે દુઃખ તમે જોશો છો એથી મને જરા દુઃખ થાય છે. જાણી યા જાપા હોત તો શું કરત તે તો જિન બહે; પણ જેમ તમે માની લ્યો છો કે જાણી અને જાપા હોત તો અમને અહિં ન મોકલત. તેમજ હું માણું છું કે જાણી યા જાપા હોત તો તમે એક વચન પણ ન કહી શકત. જાણી યા જાપાને, તમને જ વહાલા છીએ પણ એ વાત જ જવા દઈએ; હોત તો યા ન હોત તો ન જોઈએ જે છે તેની જ વાત કરીએ.

મા? તમને હું આજે જણાવી દઈ છું કે જાએ અમને નથી આશ્રમમાં મોકલ્યા કે નથી અહિં લડતમાં મોકલ્યા એવો પ્રભુએ જ કંઈક મને ૬ વર્ષ પર આશ્રમમાં આવવા પ્રેર્યો હા, જાએ રોક્યો નહિ; પણ હજી તો મારી જ હતી તેમજ જવંતી અને ઇન્દુતું. અને અહિં આવવા માટે પણ એમ જ થયું છે. અને હવે તો અમે મોટા થયા. જા રોકી પણ શી રીતે શકે? જા રોકે તોય આ લડતની આટલે પાસે રહી આશ્રમમાં આપી છોડી ગળ્યા આદ અમારાથી રહેવા-એવી સ્થિતિ; એવા શરીરના મોહી અમે નથી રહ્યા. જેમ તમારી ના છતાં અમે અહિં આપ્યા છીએ તેમજ જા ના પાડત તો પણ આવતે એ તમારે નહીં સમજવું. જ્યાં આપો દેશ મરવા તૈયાર થયો છે ત્યાં અમે રહીએ કે? અમે તો પ્રભુ પાસે પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે જો આ લડતમાં કોઈના જોય લેવાનો હો તો અમારો પહેલો જોય લઈ અમને પુછ કરજો પણ એવી અમારી તપશ્ચર્યા ક્યા છે? એવાં અમારાં લાગ્ય ક્યા છે? નહિં તો જે જે ત્રણ મરણ નિપજ્યાં તેમાં અમારો વારો ન આવત? હજુ અમારો તો વાજો પણ વહી તથી થયો; ત્યાં તો મોટા મોટા વકીલો જેલમાં સિધાવ્યા. અને કે અમારાં જેવાં કુમળાં સુવાનોને માર પડશે, તેમજ પકડાયા, અને એ જુલું કોના માટે? દેશને માટે, મા ખરી રીતે મારે લખવું જોઈએ કે અહિં જ્યાં માળી મેં તો મારા નવા સ્વપ્નજો ક્યા છે. જો જવંતને માર પડે તો હું જોઈ રહું? જો મારાં કોઈ શીક્ષકને કેદ મળે તો હું બરમાં બસાઈ રહું? ના હવે એ વાળીયાપણું મારામાં કે અમ ભાઈઓમાં નથી રહ્યું, આવવાપણું જવું રહ્યું છે, અને તમારો પુત્રો વાળીયા મદી ક્યારેથી અહિંસક ક્યારેથી થયા છે. મારીને છતનાર નહિં પણ મરીને છતનાર ક્યારેથી થયા છે. જો તેમના મા તમારે રહેવું હોય તો એક વીર માતાને છાજે તેવા આશીર્વાદ મોકલો કે તેઓ મરે તોય તમારો આશીર્વાદ લઈને મરે. એ એમના માટે કંઈ લાગ્યું હોય તો એમની છત થાય તેવું કંઈક કરો. ખાદી પહેરો, રંગીન ખાદી ન મળતી હોય તો ધોળાં પહેરો. ધોળાં પહેરે કંઈ તમારા વૈષ્ણવમાં ખાંભી નથી આવવાની ધોળું તો પવિત્રતાની નિશાની છે. પણ તેટલું તો લોકનિંદાના ભયે તમે કરશો નહિં; દેશને ખાતર અરે દેશ શું પણ પુત્રોની ખાતર ખાદી પહેરતાં લોકનિંદા સાંભળવા તૈયાર નથી? અને આ આત્મશુદ્ધિની લડતમાંથી જેથી લઈ જાવણ જવાની અમને જંગલી પહેરાવતી હશે, ત્યાં એ જુલુમાં જેલ તમે હું જાણું છું. અહિં તો હજારો બહેનો પણ અમારી સાથે મીઠું લેવા આવી સરકારી અમલદાર પાસે જોવાની માંગણી કરે છે.

સુરજની અદિ આવી લડતમાં જોડાવાની ઇચ્છા છે. મને તો પ્રસંગ મળ્યે તેને પણ જોલાવવાની ઇચ્છા છે. પ્રસંગની શોધમાં પણ હું. જો સુરજ પણ અદિ આવે ત્યારે તમને તો શુધે થાય. મારી તો વિનંતી છે કે તમે અને સુરજ અદિ આવે તો જોઈ જાઓ કે અદિ શું છે. પછી સુરજ અદિ અદિ રહે. તમારામાં જિનવસે અને રહેવાનું સુર તો તમેજે રહી પડે, અને નહિ તો એકલા પાછા જાઓ. આ કાગળ મારે અનિચ્છાએ લખેલો પડ્યો છે. જાના કાગળથી અને મેં સુરજ ઉપર લખેલા કાગળથી તમે ચાલતે ચલા દુઃશો એમ માનેહું, પણ છેલ્લા સુરજના કાગળથી જણાય છે કે તમે તો અશાન્તજ છે; એટલે પછી આ પત્ર લખ્યો એમાં જરા પણ વધારા પડતું હોય તો માફ કરશો. સુરજ! તારી પાસે વિદેશી વસ્ત્ર છે તે હું જાણુલોજ હતો, પણ જો તારાથી ન બળાય તો અલે પડ્યા સડે, પણ આજે જાર દહને લખું છું કે તું બનતી ઉતાવળે ખાદી પહેર. આખા કચ્છની નિંદા ખરીને જો સારીજ પહેરે તો સારી, પણ ખાદીનીજ પહેર એવી મારી ઉમેદ છે. હું હાલ ત્યાં તો તને તેડવા ન આવી શકું પણ જો તું સવવાસ સાથે મુંબઈ આવ, તો જરૂર તને મુંબઈ લેવા આવી અદિ સ્વયંસેવીકાનું કામ સોંપાવું. તને સ્વયંસેવીકા જોઈ હું કેટલો મજા થાઈ તથા આંખજોને જા કેટલા રાજી થાય તે હું લખી શકતો નથી. તને ખાદી માટે જો તારા સાસુ સસરા રોકતા હોય તો હું તેમના પર પણ પત્ર લખવા નેવાર છું. અને ખાદી તે પણ બહુ ખારીક નહિં. હમણું ખાદીનીજ તાજુ છે, ત્યાં તને ખારીક તો ક્યાંથીજ મળે? જો તારી દિમ્મત ચાલતી હોય તો આને ઉતાર તો મને ખાદીનાજ ધાવરા પોલકાં પહેરીને લખજો. સારી માટે કાપડ હાલ ત્યાં નજ હોય તો મળ્યે ટુરત પહેરજો, આટલું ચરો? ફરી એકવાર કહું છું કે તારા વિદેશી કપ ડાંતી પરવા ન કરતાં પેટીમાં સડવા દેજો, અને જો દિમ્મત હોય તો એ પાપને બાળજ નાંખજો, કે ફરી કદી પહેરવાને વારોજ ન આવે.

હીં તને ખાદીખારી ઇચ્છતો તારોજ
કાન્તિ.

બહર ચેતવણી.

શ્રી ઘાટકોપરના મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘના સેવકોના નામે વચર સહીના નામથી જે હેન્ડબીલ ફાળવાર પાડવામાં આવ્યું છે તેની સામે ઘાટકોપરમાં વચરા સંઘના જૈનો સંમત નથી.

સમસ્ત સંઘની કેાઠ પણ મીટીંગ મેળવી સંઘની રજા મેળવ્યા સીવાય કેાઠ પણ બંધિત કે બંધિતઓએ કહેવાતા જૈન સાધુ રામચિત્ત વગેરેને ઘાટકોપરમાં આવવાનું આમંત્રણ આપેલું હોય તો તે આમંત્રણ સમસ્ત સંઘ તરફનું નથીજ તેમ આ બહર ચેતવણીથી સમજવું.

આ કહેવાતા જૈન સાધુ રામચિત્ત આદી મંડળીના પરાક્રમે જગમજગર છે—જૈન કોન્ફરન્સને કહેવાયનાર! તેના પ્રેસીડન્ટ શેઠ રવજીભાઈ સોજાયા તરફથી મુકાવેલા ડરાવેલું તેરમું કરનાર! ત્યાં જૈન કોમમાં કુસંપના ખીજ વાવનાર આવા સાધુ મંડળીને સહતર જડીખાર કરવાની ઘાટકોપરના સર્વે જૈન ભાઈ-બહેનોને નમ્ર વિનંતિ કરવામાં આવે છે.

હીં,

શ્રી ઘાટકોપરમાં વચરા મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘના સભ્યો.

સુરત સંમેલન ઉપરના તારના સંદેશાની પોકળતા.

મીંધાગામ સેવાસંઘની સભાના ડરાવો.

(૧) સમાજના અધિવેશનની સફળતા ઇચ્છનારો જે સંદેશ મીંધાગામના શ્રી સંઘના નામે બનેલા શેઠ નેમચંદ્રભાઈ પીતાંબરદાસે અધિવેશનના પ્રમુખ ઉપર મોકલાવેલો તે અંદાના સંઘની બેઠક મેળવી પરવાનગી લીધા સિવાય મોકલેલો હોવાથી તે તેમનો અંગત સંદેશ છે, એમ અમે માનીએ છીએ અને એમણે સંદેશદ્વારા જતાવેલી સદાનુભૂતિમાં અમારો દિરસો નથી એમ મીંધાગામ જૈન સેવાસંઘની આ સભા બહર કરે છે તેમજ હવે પછી સંઘના નામે સંઘની રીતસર મંજૂરી લીધા સિવાય તેના નામે કંઈપણ વચવળદાર વા સંદેશ નહિ ચલાવવા આ સભા શીમાન શેઠ સાહેબ નેમચંદ્રભાઈને જવાબજુ કરે છે.

દેશની આઝાદીના ધર્મયુદ્ધમાં સત્યાગ્રહી જૈન વીરો.

જૈન સત્યાગ્રહીઓના વહુ નામો.

- ૮૬ શ્રી વીરજી લાખા શાહ
- ૮૭ „ હંસરાજ લાલજી શાહ
- ૮૮ „ શામળજી તારાચંદ શાહ
- ૮૯ „ મેધજી ખીમજી શાહ
- ૯૦ „ દામજી હીરજી મેશરી
- ૯૧ „ જેઠાભાઈ નાગજી શાહ
- ૯૨ „ જીવરાજ મુલજી મોસર
- ૯૩ „ કેશવજી વેલજી મોમાયા
- ૯૪ „ નેજુજી નાગરી તારવાળા
- ૯૫ „ પ્રાણુલાલ નાનચંદ
- ૯૬ „ ડુલચંદ તારાચંદ
- ૯૭ „ લીલાંકર એલ. શાહ

- ૯૮ „ લખમીચંદ વીરજી લાપસીઆ
- ૯૯ „ ચત્રજી ધનજી
- ૧૦૦ „ કુંવરજી હરમજી પીર
- ૧૦૧ „ ગોવીંદજી નાગરી પાદડીઆ
- ૧૦૨ „ કલ્યાણજી બાલુજી છેડા
- ૧૦૩ „ જીવરાજ મેધજી દાદા
- ૧૦૪ „ પોપટલાલ જેતશી
- ૧૦૫ „ ખીમજી જીવરાજ
- ૧૦૬ „ દામજી કાનજી નાગજી
- ૧૦૭ „ ખીમજી ત્રીકમજી
- ૧૦૮ „ નરશી કલ્યાણજી
- ૧૦૯ „ ગોવીંદજી ખીમજી

[વહુ નામો આવતા અંકમાં.]

આ પત્રિકા અંબાલાલ આર પટેલે “સ્વદેશ” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, ગાયા બીલીંગ, મસ્જીદ બંદર શાહ, માંડવી, મુંબઈ નાં ૩ મધે જાપી અને જમનાદાસ અમરચંદ શાંખીએ મનહર બિલ્ડીંગ, પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ નાં ૨ મધેથી પ્રસિદ્ધ કરી છે.

મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ પત્રિકા.

તંત્રી : જમનાદાસ અમરચંદ. ગાંધી.

વર્ષ ૧ હુ :
અંક : ૨૨ મો.

સંવત ૧૯૮૬ ના વૈશાખ વદી ૧૩.
તા ૦ ૨૬-૫-૩૦

પ્રક્રે નકલ :
૦૧ આનો.

પાટણ જૈન યુવક સંઘ વાર્ષિક મહોત્સવ.

શ્રી પાટણ જૈન યુવક સંઘનો વાર્ષિક મેળાવડો (વૈશાક વદી ૮) ના રોજ બાણસાહેબ દોલતચંદણ અગીચંદણના પ્રમુખપણા નીચે રાતના આઠ વાગે શ્રી પંચાસરાણના ભવ્ય મેદાનમાં ઉજવાયો હતો. ભાષણો અને બહેનો મળી ભગભગ ૧૫૦૦ની દાનરી હતી. પ્રમુખશ્રી બાણસાહેબ શેઠ દોલતચંદણ અગીચંદણને નીચે મુજબ ભાષણ કર્યું હતું.

સુસ બંધુઓ અને બહેનો !

આજે જ્યોતનાં ઇતિહાસમાં યુવાનો મોખરે ઉભેલા છે. સામાજિક સુધારણામાં બળવો તો યુવાનોનો. દેશની આઝાદ લડતમાં મેરૂંધો તો યુવાનોની. બલિદાન-યજ્ઞમાં લોકીનાં અર્પણ તો-યુવાનોના. હુકામાં આજે સમસ્ત વિશ્વમાં યુવાનો, રાષ્ટ્ર, સમાજ અને બીજી સંસ્થાઓના પ્રાણપ્રેરક આત્માઓ બનેલા છે.

આજનો યુવાન એકસાંધે, એકદીલી અને વિશ્વકલ્યાણની ભાવના પર પહેલાં દૃષ્ટિ દોઝાવશે. આજના યુવાનને સહેલા રાજ્ય વહીવટો નહીં મળે. આજનો યુવાન છઠ્ઠું ચાંદ જયેલા સામાજિક વહેવારો નિભારી લેવા તૈયાર નહીં થાય. આજનો યુવાન આપણી અને અધસરમૂખતારીને લેણ પછુ નહીં નમે. બાર્મિકતાના દંત્ર પાછળ ખેલાતા તમાસાઓ પુરૂતા કરવામાં આજનો યુવાન પોતાનું કર્તવ્ય માનશે. યુવાનોની આ સક્રિય ક્રાંતિને દાબી દેવા માટે ફીફૂજો મળે તેવા નાટકો ભજવે, અને તેટલી છુમે. પાડે અને મળે તેટલો ડર બતાવે, પણ આજના યુવાનને એવી યેલજાઓ પર પરવા રાખવી પોષાય તેમ નથી.

આ યુવક સંઘ તે યુવાનોના સદ્ગુણો તૈયાર થયેલું એક કાર્યક્ષેત્ર છે. એ કાર્યક્ષેત્રના કાર્યવાહકો, યુવાનોની સક્રિય ક્રાંતિને પ્રત્યક્ષ પુરોવા જનતાને બતાવે. આંતરકલ્પેતોથી બળગા રહી, સામાજિક ઉત્થાનનો નાદ ઝીંકે. સમાજમાં ધુસેલા વહેમો અને ખર્ચાળ રિવાજો, ડોળભર્યા ફીફૂજો, લગ્ન-પ્રસંગની કેટલીક સિમ્બલતાઓ અને પુરાણપ્રેમીઓએ ફસાવેલી અધઃશક્તિઓ વિશેરે વિનાશક તત્વોના પંચ કરી સમાજમાં સુંદર અને જળવાન તત્વોના પ્રચાર કરવા માટે સંસ્થાને તૈયાર કરે.

આજે ભારતવર્ષમાં મુક્તિસંગ્રામની રણરૂઢાક વાગી રહી છે. સારાંચે દેશમાં સ્વાતંત્ર્ય મેળવવાની તમન્ના પ્રચટી છે. આઝાદી માટે અનેક દેશવીરો પોતાના જીવન-બળિદાન અર્પણ કરી રહ્યા છે. આવા બચ્ચિના ઉદવકાશમાં આપણો જૈન-

સમાજ જો સોડ તાણીને સુતોજ રહેશે, તો પૂર્વના ચોરલા કલકો સળગી રહેશે, અને એ કલકે પોતાની અણમૂલ તક ફરી પ્રાપ્ત નહિ થાય. પૂર્વે દેશની આઝાદી માટે અનેક જૈનોએ પોતાના આત્મભોગ આપ્યાની કથાઓ ઇતિહાસમાં મોજુદ છે. અને આજનો ઇતિહાસ પણ તમારી પાસે આત્મ-ભોગની, દેશસેવાની અને માનવકલ્યાણની ભીખ માગે છે. ભારે તમે શો જવાબ આપશો ? રાષ્ટ્રના પ્રશ્નને જતો કરશો તો યુવાનો તરિકે રહેવાનો અધિકાર તમારા માટે નહીં રહે.

વિશેષ મારે શું કહેવાનું હતું ? તમે હવે જડ પ્રશ્નોમાં ન યુગલાતા ચેતનવંત પ્રશ્નોને હાથમાં લેા. સમાજ, દેશ અને ધર્મના ઉદાર માટે સદ્ કટીબદ્ધ થાઓ, શુદ્ધિ, સાતિ-સંગઠન, ધર્મ પ્રજાવના અને એકમતા પ્રચાર માટે તનતોડ પ્રયત્ન કરો.

હેવટે પરમકૃપાળુ શાસ્ત્ર દેવ સમસ્ત વિશ્વનું કલ્યાણ કરે અને યુવાનોના હૃદયમાં ધર્મ-સમાજ રાષ્ટ્રના ઉત્થાનની ધગશ પ્રેરે એજ શુભેચ્છા. આ જ્ઞાનિત.

બાદ મેળાવડામાં ભાષણ પુલચંદ મહુવાકર, જેસીમલાલ પુતમચંદ, ભાષા મીમનલાલ સંધવી, કેસવલાલ મંજુચંદ, તારાચંદ બીખાચંદ મણીલાલ મહાર, અને અગીચંદ ખેમચંદ રાષ્ટ્ર હીલચાલ અને આપણું કર્તવ્ય તથા જૈન સમાજની રિપતિ તેમાં શુદ્ધિ, સંગઠન, આર્થિક સિદ્ધાંત ઉપર વિવેચનો થયાં હતાં. બાદ ભગભગ અગીચાર વાગે મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

તા ૦ ૨૦-૫-૩૦

દેશની આઝાદીના ધર્મયુદ્ધમાં સત્યાગ્રહી જૈન વીરો.

જૈન સત્યાગ્રહીઓના વધુ નામો.

- ૧૧૦ શ્રી. ગંગાજી વેલજી જોષા
- ૧૧૧ „ હીરજી કેશવજી મહેશરી
- ૧૧૨ „ આંપશી લખા લોઢાવા
- ૧૧૩ „ કેશરી કુમરા
- ૧૧૪ „ નાનજી પ્રેમજી દેવજી
- ૧૧૫ „ દેવજી લખમશી જોષરી
- ૧૧૬ „ હંસરાજ દેવરાજ સાહ
- ૧૧૭ „ લાલજી હરચંદ લાલન
- ૧૧૮ „ કાકુભાઈ જીવરાજ
- ૧૧૯ „ જેડુ નામજી સાહ
- ૧૨૦ „ મેધજી હંસરાજ
- ૧૨૧ „ માવજી ભવાનજી સાહ
- ૧૨૨ „ ખીમજી મોનજી સંઘવી
- ૧૨૩ „ દીરચંદભાઈ શીવલાલ કોઠારી
- ૧૨૪ „ મણીલાલ ત્રીભોવનદાસ સાહ

[વધુ નામો આપતા અંકમાં.]

મુંબઈ જૈન યુવક સંઘ પત્રિકા.

વજ્રપાલો ન મેં વીરે ન જોષઃ કવિલાલિતુ ।

સુખિમદ્ વચર્ત્તં વચ્ચ તસ્ય કાર્યઃ પરિગ્રહઃ ॥

શ્રીમદ્ હરિભદ્રસૂરિ.

વ્યાપારી આલમ સત્યાગ્રહના માર્ગે.

મુંબઈમાં તા. ૨૩-૫-૩૦ ના રોજ વ્યાપારી આલમે યોગ્ય અવસર ઉપરિચિત થયે કેમ સત્યાગ્રહ કરી શકાય છે અને તેમાં કેવી રીતે સફળતા મળે છે તેનું અપૂર્વ દૃષ્ટાન્ત પ્રદર્શક પાઠ્ય છે. તે દિવસે નિકળેલા વેપારી જનતાના પ્રયત્ન સરથસને ભોરીખંદર પાસે શી રીતે શકવામાં આવ્યું-લોકો કેવી રીતે દ્રઢ આગ્રહ પકડી ગયું કયાક સુધી રેતા વચ્ચે પુરી ધીરજ અને શાન્તિપૂર્વક બેસી રહ્યા અને હેવટે પોલીસ કમીશનરે આવી વિષમ પરિસ્થિતિનો વિચાર કરીને પોતાનો દુરાગ્રહ છોડ્યો અને આપું સરથસ ધારેલા માર્ગે જઈ શક્યું એની વિચિત ડાખા વાંચનારા સૌ કોઈ બાંધવું દશે આ આખા પ્રસંગ ઉપરથી આપણને ખ્યાનમાં લેવા જેવા કેટલાક અનુભવ મુદ્દાઓ મળે છે.

ખરી રીતે જે મંડળ તરફથી આ સરથસની યોજના થઈ હતી તેમણે પોલીસ કમીશનરનો હુકમ મળ્યા બાદ વિશેષ દર્શાવવા ખાતર આ સરથસ મુલતવી રાખવાનો ફરાવ કર્યો હતો. પોલીસના હુકમનો વ્યાપારીઓનું સરથસ અનાદર કરવા જેટલી દિંમત તથા તાકાત બતાવશે એ તો તેમની કલ્પનામાં પણ ન હતું. સરથસ નહિ કાઢવાની સચવાનો સૌ કોઈએ ઇનકાર કર્યો અને આપણને કેટલા જાહેર રેતા ઉપર કેમ બેવા નહિ દે? એવા મહત્તમ વિચારપૂર્વક સૌ કોઈ સરથસના આકારમાં આગળ આવ્યો અને પોલીસની દીરાલ રવંતઃ તુટી ગઈ. આ સુધી સુમયે છે? જે દિંમત આગેવાનોમાં નથી તે અનુયાયીઓમાં આવી શકે છે. જે પ્રશ્ન નેતાઓને મુંઝવે છે તેનો જવાબ આમ પ્રશ્ન આગળ રૂપેણ હોય છે અને તે પ્રમાણે વર્તવામાં આગેવાનના આગળ ચાલવાની તેઓ ધડીકર શાહ બેવા તૈયાર નથી. અસારની આખી લડત પ્રબલ કરતાં પણ નાના મોટા આગેવાનોની ભારે કસોટી કરનાર છે. જેનામાં નિહરતા ન હોય, દિંમત ન હોય, લોકશક્તિને પારખવાની શક્તિ ન હોય તેણે આગેવાનીની જવાબદારીમાંથી ખસી જવું. આજે લોકોમાં અપૂર્વ સાદસ અને શૌર્યનો જન્મ થઈ ગયો છે, તેને ઝીસનાર અને યોગ્ય માર્ગે હોરનાર સાચા નેતાઓ કોણ અને કેટલા છે તેજ ખરી ચિન્તાનો વિષય છે.

ખીલે મુદ્દો લોકચિત્તમાં અધીરાઈ-ઉચ્છ્રાંબલતા-મારા-મારીની ઇતિમોની જગ્યાએ ધીરજ-સંયમ-સહિષ્ણુતા અને અહિંસાની વૃત્તિએ જે સ્થાને લીધું છે, લોકોમાં જે સાચી સમજણ આવી મળે છે તેને લગતો છે. જે શાન્તિ અને સમતાનું પ્રસ્તુત પ્રસંગે આપણને દર્શન મળ્યું છે તે સર્વજ્ઞ દેવાની ફેની અને ગમે તેવા ઉરકેરણી કે ત્રાસના પ્રસંગે ટેક મળવની અને તે જાળવતાં માથે આવી પડે તેની સામે થવા

સિવાય પુરી શાન્તિથી સહેલું-એ પાકે આપણી પ્રબળતા માનસમાં જેટલો જલ્દથી વધારો થયે તેટલી આપણા રાજ-કીય સુધ્ધની સફળતા નિશ્ચિત અને સમીપ છે એ વિશે આટલા અનુભવ બાદ હવે એ મત હોવાનો સંભવ નથી.

ઉપરી અધિકારી પણ જ્યારે કરેલી બુદ્ધિ જ્ઞાન થયે સુધારી લેવાની દીમત દાખવે છે ત્યારે મોટી આફતમાંથી રાજ્ય તેમજ પ્રજા ઉચી જાય છે. પોલીસ કમીશનર પાસે આવી જઈને પરિસ્થિતિ ઉત્પન્ન કર્યા બાદ બેઝ વિરુદ્ધ રહ્યા હતા. કાંતો એકઠી ચણેલી જનતાના આગર ઉપર પાસાવી આક્રમણ કરી બંધાને વિખેરી નાખવા અથવા તો અન્યાયી અને અપમાનભર્યા હુકમને મુજે મોઢે પાછો ખેંચી લેવા. એ પહેલો નિકટપ રવીકર્ષો હતો તો કયા કયા ભૂખંડર પરિણામો નિષ્પન્ન તેની કલ્પના કરવી મુશ્કેલ છે. એ હુકમ પાછો ખેંચીને ખરી રીતે સરકાર પોતેજ મોટી આફતમાંથી બચી છે. આપું કહાપણ્ય એ બધે દર્શાવવામાં આવ્યું હોત તો કાપલ અને વ્યવસ્થાના નામે આજે સર્વજ્ઞ અત્યાચારનું જે સહાનુભવ જન્મ્યું છે અને સરકાર કેવળ અપ્રિતિ અને તિરસ્કારનો વિષય બની રહેલ છે તેમ બનેવા ન પામત અને સરકાર ગૌરવપૂર્વક પ્રજાને સ્વાતંત્ર્યના માર્ગે દોરી શકત.

વ્યાપારીઓનો અપૂર્વ ઉત્સાહ અસારની આખી લડતનો વિશેષ રંગ છે. જે વ્યાપારીઓને આ અશાન્તિ દેશવાસીના રાજકીય લડતના પરિણામે તાત્કાલિક પુનઃ પ્રમેવાનું છે. તેઓ આજે અણધાર્યો અણકર્યો સહકાર કેમ આપી રહ્યા છે? કારણ કે તેઓમાં પાકી સમજણ હતી છે કે સ્વારાજ્ય સાધવામાં કિંદી વ્યાપારનું ખર્ચ અનિતમ ફિત રહેલું છે. અંગ્રેજ સરકારને થયું આ વ્યાપારી આલમનો સહકાર મોટામાં મોટી શુભરૂપ છે. અંગ્રેજોને કિન્દુરવાનમાં ખરી રીતે કેવળ વ્યાપારોજ્જ સ્વાર્થ છે. આ સ્વાર્થ માત્ર આપણુ વ્યાપારીઓજ નિર્ભૂળ કરી શકે તેમ છે. વ્યાપારીઓ આજના રાજગર સુધ્ધમાં પોતાને બાજે આવવું કામ કરવાને ઉત્સુક થયા છે. જેનો મોટા ભાગે વ્યાપાર પચપચજ છે. તેઓ પોતા તરફથી બની શકે તેટલો ફાળો ભરવા નહિ ચુકે એવી આજે સખ્યાજીય જૈનોને આ લડતમાં અપૂર્વ ઉત્સાહથી ભાગ લેતાં જોઈને પાંકેપાકી આશ્ચર્ય બાંધાય છે.

વડોદરામાં ભાગવતી દીક્ષા.

પરમ પુણ્ય જૈનાચાર્ય શ્રીમદ્ આત્મારામજી મહારાજના સંઘકક્ષમાં મહુમ વિજય કમળસૂરીશરણના શિષ્ય રત્ન મુનીમહારાજશ્રી ઉત્તમ વિજયજી, શ્રાવીકા સૌ. જહેન પ્રભા-વતીને જેક મુદ ૪ ને શનીવારે ભાગવતી દીક્ષા આપેવાના છે.

સૌ. જહેન પ્રભાવતી જે. વીસ વર્ષની ઉમરના છે. તેઓ સરજ, શાંત, સ્વચ્છાવના હે.ક યુવરાત્રીનો અભ્યાસ તેમજ ખાર્ગિક અભ્યાસ સારો કરેલો છે. તેઓ જનશ્રીના મહુમ ઝવેરી દીરાચંદ ઇશ્વરભાસના કુટુંબમાં મહુમ ભાઈ સરપચંદ હીરાચંદના પુત્રી હોઇ તેમનું લગ્ન લાઇ સુદરભાસ સાથે થયેલું હતું. ભાઈ સુદરભાસે બે વર્ષ ઉપરજ કપડાવં જમાં દીક્ષા લીધી છે. તેઓથી વિજયકમળસૂરીશરણના શિષ્ય રત્ન પન્નાસજી નેમવિજયજી મહારાજના શિષ્ય છે. તેમનાજ પચમે તેમના ધર્મપ્રતિન પોતાનાં સગાં રત્નેશીમોની સન્મતીથી આરિત્ર અઢણુ કરી આત્મ કલ્યાણુ સાધે છે. જે પ્રસંગીય આદર્શમય છે.

જૈન ચર્ચાના ઝેરી પ્રચાર.

જૈન જનતા સાવધાન !

—(૦)—

અખતાર : પશ્ચિમ આશુકલ દેવશી શાહ.

આ તો જાણીતી અને જગજહેર વાત છે કે "મુંબઈ સમાચાર" નામના દૈનિક પત્રમાં જૈન ચર્ચાના કલમોમાં એક જૈનના તખલુસથી અખતાર એ દક્ષીણ મુલ્ક જૈનને હવે સારોએ જૈન સમાજ પીછાણે છે. જુનને જૈન કેન્દ્ર-રક્ષતી શરૂઆત, એની બેઠક અને ત્યાર પછીના એના લેખોથી એ બાહ્ય સમાજમાં જાણીતા થઈ ગયા છે. એમને પોતાને કંઈ સિદ્ધાંત કે માન્યતા નહોતી નજ દોષ તેવી એના લખાણની દમ છે. એક પત્રિકામાં લખાણેલ વિચારોનો એની ખીણખ પત્રિકા વિરોધ કરતી દોષ તેવી એની રીત છે.

કહેવાતા શાસન પક્ષની વહીવટ કરવાનો આ બાકનો ધધા અને ધજરા દોષ એમ લાગે છે. સાચેજ ધધાદારી લેખક માન ધધાની ખાતર લખે છે એટલે એને પોતાને તે સાથે એકાદેજ સંબંધ દોષ છે. ગઈ તા. ૧૭-૫-૩૦ શનીવારના મુંબઈ સમાચારમાં એ બાહ્ય પ્રકટ થયો છે અને એમણે શાસન પક્ષની ઉપાડી છતાં નિર્ભય વહીવટ કરી છે. શ્રી ક્રાંતિલાલ કરપુરચંદ વિગેરે તરફથી મંડળેલ ચક્રાવલિમાં જૈન કેસપર એણે સમાલોચના કરી છે. શરૂઆતમાં એ બાહ્ય લખે છે કે આ કેસનું સમાધાન કરવા લગભગ તમામ જૈન સમાજની હાજર હતી. પછી તે લખે છે કે સુધારકપક્ષે સમાધાન કરી પીછેહઠ કરી છે અને આજ સુધી તેણે રીકારેલ વલણ, વિચારો, અને આચરણથી તે પક્ષ હઠી ગયો છે; આ દલીલની મુખ્ય અસંગતતાપર હસતું આવે છે. જે કેસના સમાધાનમાં લગભગ બધા જૈનો આગુર હતા, તેનું સમાધાન થઈ તેમાં સુધારકપક્ષને સહોવવાની જરૂર રી છે; અને તેમ કરી સુધારકપક્ષે પીછેહઠ કરી તેની સાખીતી રી છે કે કેસ કીમીનલ હતો; તેમાં મુનિસમાજની કેટલીક વ્યક્તિઓ પર સુધારક પક્ષના જે આચાર વિપવક આરોપો છે તે આથી નિર્મળ થાય છે એમ મનાવવા જૈન ચર્ચાકારોનો મત છે અને તે મિથ્યા છે. સુધારક વર્ગ અને ખાસ કરી યુવાન વર્ગ પ્રમાણીકપણે એમ માને છે કે જમણ સમાજમાં કેટલીક વ્યક્તિઓ અનાતિમાન છે, અગાધાર છે; કલેશ અને કુસંપન ઉત્પાદક છે; અયોગ્ય દીક્ષા માટે તે ઉદાવગીરી કરે છે. આ વાત આ વર્ગે છુપી નથી રાખી, તેણે તે વિષે લેખો લખ્યા છે, બાપણે આપ્યાં છે અને તેની સાખીતીનો પકાર પણ આપ્યો છે પણ તેનો આ કેસ સાથે સંબંધ શો છે? મુનિઓ ફરીવાર નથી થતા આ કેસ લેખકનો દંભ છે પણ ના. આજાખાન સાહેબની કમ્પ્લેક્સિવના તંત્રી મિ. નાતજી લાલજી પરમારે બદનક્ષી કરી લારે એમના અનુવામી શેઠ મન્નદતાઈએ જે રીતે પગલાં લીધા તે રીતે કહેવાતો શાસન પક્ષ કેમ નથી કરતો એનો જવાબ જૈન ચર્ચાના લેખક આપશે? આ કેસનો ઉત્પાદક સુધારક પક્ષ દોષ તેવો જૈન ચર્ચાના લેખકે યત્ન કર્યો છે પણ તે સાચો નથી. ગઈ તા. ૨૩-૫-૩૦ ના રોજે લાલ-ખામની બાપખાન સમાજમાં બનેલા બતાવ પરથી એ કેસ ઉભો થયો હતો અને કેસો આમન સામન મંદાયા હતા, અને

આમન સામન ખેંચાયા છે; અને પક્ષોની ખેંચવાની શરૂતો એક સરખી છે. કેસ ખેંચી લેવાની શરૂતો શોભારપદ છે કે કેમ? તે સાથે સુધારક પક્ષને શી નિખત છે? ફરીવાર ક્રાંતિલાલ સાથેનો સહકાર સુધારક પક્ષે ખેંચી લીધો એવો ખાલક ચપ લેખકે ચલાવ્યો છે; પણ તેવો સહકાર હતો તે મારેજ સપ્રમાણ સાખીતી રી છે? પ્રથમ જે વાત ન દોષ તે ઉભી કરવી અને પછી તેનો રદીયો આપવો. એ કહેવાતા શાસન પક્ષની રીતની જૈન ચર્ચાના લેખકે આજાદ નકલ કરી છે. જીમહ વિજયવલ્લભસુરીએ સાક્ષીમાં સહોવતા બચાવી લેવા ખાતર આ કેસનું સુધારક પક્ષે સમાધાન કર્યું છે એ લેખકનો બીજો ચપ છે. શ્રી વલ્લભસુરીએ સાક્ષીથી સુધારક પક્ષને શો સંબંધ હતો અને જે કેસ સાથે સારામે સુધારક પક્ષનો સંબંધ હોવાનું ચીતરી મારી પછી આમ કહ્યું; તેમ કહ્યું; વિગેરે ડાહ્યું એથી જનસમાજ ઉતરાય એ અમણામાંથી લેખકે છુટી જતું થયે. ચાલતી સુનાવણીઓ વખતે શ્રી. બાલુભાઈ મોલીચંદ સમાધાન કરવામાં કેટલા પ્રમાણીક રીતે આગુર હતા તે સમાજ જાણે છે, અને તેવા અનેક શાન્તિપ્રિય સત્તજનોના શુભ પ્રવાસથી નાં છંદવદન મહેના સાહેબની બહી કાશિપથી સમાધાન થઈ છે અને તે બંને પક્ષે કર્યું છે. એ કેસ ફરીવાર એમ અને આરોપીઓની મિલકત હતી. સમાધાન થયા પછી શાસન પક્ષના વતી તેના પર આવી ચઢી અને અનિહ ચર્ચા થાય છે એ સાચેજ શોચનીય છે અને કલેશપ્રિયતાનો એક વધુ અને મજબુત પુરાવો છે.

અવકર જુદાણું.

જૈન ચર્ચાના લેખકે પોતાની ચર્ચાના ખીખ લાગમાં એક અવકર જુદાણું સહાઈથી પ્રકટ કર્યું છે. પ્રથમ તો તે જૈન સમાજને જુના અને નવા પક્ષમાં વહેંચી નાંખે છે; પછી ધર્મ મેન્સ શોસાયટી સમેલનનાં રચયત્ સરનશીન શ્રી. નેમચંદ નાથાભાઈએ જેમ સમવર્ધિઓની મતજાવતી બાપખા કરી છે તેમ આ લેખક બંને પક્ષની મરજ મુજબ માન્યતા ચીતરે છે અને લખે છે કે જુનો પક્ષ શ્રી મહાવીર દેવને સર્વશ માને છે અને તેના સિધ્ધાંત પર વિશ્વાસ ધરાવે છે, બ્યારે નવો ચાને સુધારક પક્ષ શ્રી મહાવીર દેવને સર્વશ માનતો નથી; એમના નામ પર મહેલા સિધ્ધાંતોને સર્વશ કથીત રવીકારતો નથી અને શ્રી મહાવીર દેવ જે જુહી મયા છે અને જે નથી કહ્યું તે સુધારવામાં અને વિચાર સ્વાતંત્ર્યમાં માને છે. આ નવા પક્ષની કંઈ એધોરીટીએ જૈન ચર્ચાના લેખકને પોતાની માન્યતા વિષે લેખીત એકરાર કર્યો છે, તે તો તેજ જાણે. શ્રી મહાવીર દેવ સર્વશ ન હતા એવી નવા પક્ષની માન્યતા પ્રકટ કરી જૈન ચર્ચાના લેખકે અવકર જુદાણું પ્રકટ કર્યું છે અને એમના શાસો વિષે પણ તેવીજ બાધીયતા આચરી છે. શ્રી મહાવીર દેવ સર્વશ હતા, મંદાન પુરૂષ હતા, વિશ્વના અગ્રગણ્ય મહાપુરૂષ હતા અને બાદિસાના પરમ પ્રચારક હતા એ સાખીત કરવા ઇતિહાસ અને એવી બ્યનેક દ્રષ્ટિથી નવા પક્ષનો પ્રવાસ જાણીતો છે. હા, એ સાચી વાત છે કે કેટલાક બાજના ધર્મગુરુઓ જેમ પોત-પોતામાં લડે છે, સામ સામા હેન્ડનીવો કાઢે છે અને અંતિમના કલ્યાણ જેવી બાબાથી પોતપોતાના પક્ષનું સમર્થન કરે છે અને એ બધી રીતોને શ્રી મહાવીર દેવના નામ પર ચલાવે છે. આવી દિલચાલ સદીયો પહેલાં થોડા ધર્મગુરુઓમાં પણ હતી અને તેણે હલકી કોટીના શાસો શ્રી મહાવીર દેવ જેવા મંદા-

પુરુષના નામપર અથવા સામે સુધારક પદ્ધતિ સખત અને મજબુત સામનો છે અને રહેશે. આજના કેટલાક યગ્યપોર ધર્મશુદ્ધિઓનું નિંદા સાહિત્ય સહિત પછી શાસ્ત્ર તરીકે મનાવવાનો યત્ન થશે તેનો સામનો શું અનિવાર્ય નથી? એક દાખલો લઈએ, ઉપાધ્યાય શ્રી ધર્મસાગરજી અને વિનયવિજયજી મહારાજનો વિરોધ જાણીતો છે. આમન સામન 'ધર્મકુદાર' અને 'વિનયવિજય મધુરી' જેવું સાહિત્ય પ્રકટ થયું છે. આ પ્રશ્નના નામમાં જ આરોહાર દ્વેષ ભર્યો છે. ધર્માવધીને લાગતાં જે પુસ્તક સામે ખડતલ મચ્છોને મજબુત વધી છે અને ખડતલ મચ્છના પછુ કેટલાક પુસ્તકો સામે ખીલોળોળી ફરીવાર છે. અચલ મચ્છની સતપદી શ્રી પાર્શ્વમંદ સુરીની માન્યતાઓ સામે પછુ એક વગનો મજબુત વિરોધ છે. જ્યારે એક વર્ગ અચલ મચ્છના આચરણસૂત્રી અને પાર્શ્વમંદમચ્છના પાસુ ચંદ્રસુરીને હુંદીયાની માશી કહે છે અને રચનાકારીના કોઇ દલકા કશીએ તપાને તરકઝ અને તપાના કોઇ ખીનજવાબદાર માણસે રચાતીકવાસીઓને 'હુંદીયા દેવધણી શુદ્ધ' કહેવાનું અને જવાનું વર્ણ પહેલાં સંભળાવું. આ બધી ફટાણા પાછને કોઇ ધર્મ ધર્મશુદ્ધ પરમ પુરુષ મહાવીર દેવતા નામે ચઢાવે કે નિભાવે તે સામે શું સુધારક સામનો ન કરવો? સાચે જ જૈન ચર્ચાના લેખકભાઈ, શાસ્ત્ર સમજવા બદ્ધ નાના છે, બાળક છે, અને તેથી જ તેણે નવાપણની મનાઃ કષ્ટીત માન્યતા પ્રકટ કરી; પોતાની જાતને વધુ જાહેર કરી છે, પછુ આ એક ભયંકર ગુણલુપ્તી ભરપૂર એવો દંભ છે તેથી તેમના સાવધાન બને. આ લેખકે સહાઈથી તેમાં જૈન સ્વેતાંગર મહાસભા (કોન્ફરન્સ)ને સંકેતી છે. એ શરેશા જણે શીરકાની છે એમ સમજાવવાનો અસત્ય પ્રલાપ કર્યો છે અને એકપતાના હરાવનો એના સમર્થનમાં આશય લીધો છે. ઘણા કહે છે તે સાચું હોય તો જીનેરના અધીવેશનમાં ચર્ચાના લેખક દાબર હતા. આ અધીવેશનમાં એ સાક અને રૂપણ ચોખવટ થઈ છે કે કોન્ફરન્સ એ મૂર્તિપૂજકાની સંસ્થા છે અને મૂર્તિપૂજકાજ એના પ્રતિનિધિઓ બની શકે. મારવાડ અને કન્જ વિજેરના કેટલાક સંધો, મહાજનો અને પંચાયતો, રચનાકવાસી અને મૂર્તિપૂજકો મળી સંયુક્ત કાર્યવાહી ચલાવે છે તેવા સંધો વીજેરે પછુ જે પ્રતિનિધિઓ મુઠી મોકલાવે તે મૂર્તિપૂજકજ હોવા જોઈએ. આટલી ચોખવટ થી દહાણ અને ભાઈ પરમાણંદ કુંવરજના વિવાદ પછી થયેલ છે છતાં જૈન ચર્ચાના લેખક ધરાણપૂર્વક ઉધો કકોઠા ઘુઠાવે છે એ દુઃખ અને શરમનો વિષય છે. એકવ સુચક હરાવનો અર્થ તો ખુલ્લો છે કે જે જણે શીરકાની એક સંયુક્ત કોન્ફરન્સ મળે તો અને ત્યારે આપણે આપણા પચાસ પ્રતિનિધિઓ તેમાં મોકલવા અને આ સંયુક્ત કોન્ફરન્સ અધિવેશી બધાને સંખત હોય જેવું કે 'જૈન તત્ત્વજ્ઞાન' તેવા વિષયોની ચર્ચા કરશે અને તેમ જનશે ત્યારે પછુ મૂર્તિપૂજક, રચનાકવાસી અને દીમખખેશ, એ શીરકાઓની પોતપોતાની કોન્ફરન્સ તો પોતાના બંધારણ પ્રમાણે પોતાનું નિરાણું કામ કર્યું જશે. આ ચોખવટ પછુ જીનેર અધિવેશનમાં જાયેલ છે, તે ચર્ચાના લેખકથી અજ્ઞાન હોવાનું બનવા ચોગ્ય નથી છતાં કોન્ફરન્સને ઉતારી પાડવા માટે થતા મહીન પ્રયત્નો પછીનો લેખકનો આ

પછુ એક તિરસ્કૃત અને ખામર પ્રયાસ છે. કોન્ફરન્સ સામે કોર્ટમાં આર્થિક કારણે જવાનો વિચાર ચાલી રહ્યાની વાચકી વાતનો જવાબ તો કોન્ફરન્સના મહા મંત્રીઓ સમય આવે આપી દેશે. જીનેરમાં કોન્ફરન્સ પીછે હઠ કરી અને સુરતમાં દેશવીરતીઓએ અને સોસાયટીવાળાઓએ પ્રગતિ કરી; એ ચર્ચાના લેખકનો છુપો છતાં ઝેરી સુર છે. ભાંડનકળા, શાળામાળી, અમે સારા બાકી બધા ખરાબ અને બદ્ધિજન, આમાં પ્રગતિ થવાનું કોન્ફરન્સ નથી માનતી એ સમાજનું સહભાગ્ય છે સુરતમાં પ્રગતિ થઈ છે, એમ હું એક વર્ષમાં માનું છું અને તે પ્રગતિ કરવાનું કરનારાઓના અંત તરફ.

કોન્ફરન્સ પોતાના હરાવોનો ભંગ કર્યો છે?

જૈન ચર્ચાના લેખકની ઝેરી કલમમાંથી એ વાત ઝરી છે કે કોન્ફરન્સ પોતાના હરાવનો ભંગ કર્યો છે. આના સમર્થનમાં લેખકે જે અસંગત વાહીવાત અને ખીનપાયાદાર વાતો લખી છે તે જોઈ લેખકની મનોદસા પર અને પશ્ચાત્તર પર કોઈપણ સમજીને હયા અંતવા વખર નહિ રહે; તે શુદ્ધ અને સંગૃહીત હરાવની વાત વચ્ચે લાવે છે છતાં એનું સમર્થન થતું નથી એટલે પછી પાટણ વિજેરના સંધે કરેલ બહિષ્કારની વાતને સંકેતે છે. એ લાંબા સમયથી બધીની વાત છે કે રચનાક પંથોની, સંધોની અને મહાજનોની રચનાક, અંગત તકરારો અને ખટપટો વચ્ચે કોન્ફરન્સ નહિ આવે તેવી ચર્ચા તેમાં નહિ થાય અને કોન્ફરન્સ નહિ કરે; આ કોન્ફરન્સનું બંધારણ અને ધ્યેય છતાં તેની જવાબદારી સાથે કોન્ફરન્સનો સંબંધ હોય તેવો લેખકનો યત્ન છે અને એમ આપણે લેખમાં અસંગત દહીકતોને ધરાણપૂર્વક હસવસમાં આવી છે. કોન્ફરન્સના પ્રચારકોએ બીજાની માન્યતાઓ સામે બળાહાર કરનાર વિરુદ્ધ કંઈ કશું નથી એવો લેખકનો અસલ આશય છે. કોઈ પછુ સ્થાનિક ઝગઝગમાં કોન્ફરન્સની એલોરીટી ન પડે એમાં જ એની શોભા અને સલામતી છે, છતાં કોન્ફરન્સના કાર્યકર્તાઓએ કોન્ફરન્સના હોદ્દોદાર તરીકે નહિ પછુ એક અદરશ તરીકે બનાવું કર્યું છે. વડોદરામાં મંડલેસ વેધ બાપુલાલભાઈ તન્કા દેશનું સમાધાન કરવા પંડીત લાલન, ઠેઠ રજુછેડભાઈ વિજેરે સહુનો એ યત્ન કર્યો હતો પછુ પરિણામ ન આપ્યું. મુંબઈ, સુરત, અને વડોદરાની કોન્ફરન્સની પ્રચાર સભાઓમાં મારી દાબરી હતી અને એ વખતે દરેક વક્તાઓએ ઐક્ય, સંધ, સંગૃહ અને વિચાર વિનિમયની છૂટ ઉપર અપાવ તેટલો ભાર આપ્યો છે; બાકી નામનગર અને પાટણ જેવા સ્થાનિક બંધારણમાં કોન્ફરન્સ નજ પડી શકે તેટલું મુનિઓ અને એના મુઠીભર અનુયાયીઓ સ્થાનિક સમરત સંધની અવમાનના કરે કે કરશે તેમાં સ્થાનિક સંધની મેજોરીટીને ચોગ્ય લાગે તેવું પગલું લેવાનું હોય તે સાથે કોન્ફરન્સને જરાએ સંબંધ નથી, ન હોઈ શકે. અંતમાં જૈન ચર્ચાના લેખકને નજ છતાં દ્રઢ બપીસ છે કે આપ આ ઝેરી પ્રચારથી બચાઈ બચ એમાં સમાજની સેવા છે. તમારું અંગત એવ છે, પછી તો આપની ઇચ્છા અને સંધો. સ. શાન્તિ.

:: લવાજમ ::

વાર્ષિક (દ. ખ સાથે) રૂ. ૨-૦-૦
સંઘના (સ્થાનિક) સભ્યો માટે રૂ. ૧-૦-૦

આ પત્રિકા અંગ્રાજીભ આર. પટેલે "સ્વદેશ" પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, ગાયા બીહીંગ, મરજીદ બંદર રોડ, માંડવી, મુંબઈ તા. ૩ મધે છાપી અને જમનાદાસ અમરેશ્વર મોંધીએ મનહર બિહીંગ, પ્રીન્સ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ તા. ૨ મધેથી પ્રસિદ્ધ કરી છે.